

VOORZITTER : de heer H. Boel

De heer M. Olivier, Secretaris, neemt plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— **De vergadering wordt geopend om 14.35 uur.**

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

A. Coppieters, H. de Buyne, J. Henckens, R. Kuyler, A. Laridon, L. Lindemans, F. Piot, E. Vandersmissen, gezondheidsredenen.

H. Adriaensens, A. Canipel, L. Croux, W. Jorissen, L. Pans, W. Seeuws, J. Van den Eynden, J. van Waterschoot, buitenslands.

A. Bourgeois, O. De Mey, R. Gijs, L. Van den Brande, L. Van Geyt, ambtsverplichtingen.

J. De Loore-Raeymaekers, familierverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

K. Blanckaert, P. De Keersmaeker, P.

De Kerpel, W. Demeester-De Meyer, J. De Meyer, P. De Vlies, P. D'Hondt-Van Opdenbosch, W. Mesotten, M. Storme, L. Tindemans, J. Verhaegen,

A. Bogaerts, E. Coppens, A. De Rore, J. Férrir, J. Mangelschots, F. Van Acker, W. Vernimmen, J. Wyninckx.

R. Bonnel, J. Buchmann, A. Claes, F. Colla, J. Daems, W. De Clercq, H. De Croo, A. De Winter, A. Duclos, S. Février, E. Flamant, L. Herman-Michielsens, H. Lahaye, G. Sprockeels, L. Van De Velde, W. Van Renterghem, A. Vreven.

H. Schiltz, C. Van Elsen, E. Vansteenkiste.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

Voorstel van decreet van de heer R. Maes C.S. houdende wijziging van artikel 49 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken — 141 (1980-1981)-Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor

taaldecreetgeving en taalbescherming.

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 64, 5)

Dringende vraag van de heer P. Van Grembergen tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening over de wijziging van bestemming van het natuurgebied Het Leen in het gewestplan Eeklo-Aalter

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende mondelinge vraag van de heer Van Grembergen tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening over de wijziging van bestemming van het natuurgebied Het Leen in het gewestplan Eeklo-Aalter.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, mijnheer de Staatssecretaris, op het ontwerp-gewestplan Eeklo-Aalter staat „Het Leen” aangeduid als N, natuurgebied, en gedeeltelijk als P, parkgebied. Met name op de plaatsen waar de munitiegebouwen stonden.

Op het definitief gewestplan werden onder meer in het oostelijk deel van het domein de letters N en P van plaats verwisseld. Met andere woorden, de ruimte waar de munitiegebouwen stonden wordt N, het ongeschonden en waardevolle natuurgebied wordt P.

De heer P. Van Grembergen (VU)

Op 30 oktober 1979 vroeg ik de geachte Staatssecretaris wie de verantwoordelijke is voor deze verschuivingen van N naar P en omgekeerd, en hoe de verschuiving werd gemotiveerd. De geachte Staatssecretaris antwoordde mij onder meer dat uit een onderzoek ter plaatse door de diensten van het Groenplan bleek dat, rekening houdend met de ecologische en recreatieve waarde van het gebied, een juistere afbakening aangewezen was.

Op 3 januari 1980 vroeg ik de geachte Staatssecretaris een kopie van het rapport van dit onderzoek.

Op 18 februari 1980 antwoordde de geachte Staatssecretaris mij dat hij niet zou nalaten mij in kennis te stellen van de argumenten die hebben geleid tot de aanduiding van de huidige bestemmingen in het gewestplan.

We zijn nu mei 1981, dus 15 maand na uw belofte, en nog altijd heb ik niets ontvangen, geen copie van het rapport van het onderzoek ter plaatse, geen argumenten die hebben geleid

tot de aanduiding van de bestemming.

Te denken dat sommigen in dit land dan verontwaardigd zijn als er strenge onderzoeksmethodes aangewend worden !

Mijnheer de Staatssecretaris,

– zolang u mij geen copie van het rapport van het onderzoek ter plaatse kunt, wilt of durft voorleggen ;

– zolang u mij de argumenten achterhoudt die hebben geleid tot de zeer verdachte verschuiving van N naar P en omgekeerd ;

– zolang zal ik de indruk hebben dat ook met dit gewestplan Eeklo-Aalter ziekelijke amputaties zijn gebeurd.

De Voorzitter : De heer Akkermans, Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening, heeft het woord.

De heer P. Akkermans, Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, wanneer men het ontwerp-gewestplan vergelijkt met het definitieve gewestplan, stelt men volgende wijzigingen vast, wat betreft Het Leen te Eeklo.

In het oostelijk gedeelte werd het natuurgebied dat op het ontwerp-gewestplan aangeduid was, vervangen deels door landschappelijk waardevol agrarisch gebied, deels door parkgebied.

Deze wijziging is gebaseerd op het standpunt van de Regionale Commissie van Advies die, naar aanleiding van het verzoek van de gemeente Waaischoot om het natuurgebied uit te breiden, van mening was dat aangezien het hier grotendeels weiden en akkerland betrof, het meer verantwoord was het gebied als landschappelijk waardevol aan te duiden.

De toenmalige Staatssecretaris heeft zich aangesloten bij dit advies van de Commissie en deze zone als landschappelijk waardevol agrarisch gebied ingetekend.

Dit standpunt had niet alleen betrekking op de gevraagde uitbreiding van het natuurgebied, maar tevens op de

gronden die reeds in het ontwerp-gewestplan als natuurgebied werden aangeduid maar in werkelijkheid een agrarische bestemming hadden.

Dit is trouwens een uitvoering van een algemeen standpunt ingenomen door de Regionale Commissie van Advies. De Commissie was inderdaad de mening toegedaan dat de verscheidene zones precieser dienden te worden afgebakend. Deze preciesere afbakening sluit tevens aan bij de adviezen die werden uitgebracht door de administratieve en technische diensten die gepleit hebben voor een gedeeltelijke aanduiding als natuur- en parkgebied, maar met een betere aanduiding dan in het ontwerp-gewestplan.

De toenmalige Staatssecretaris heeft met dit advies van de administratieve diensten rekening gehouden en een betere afbakening tussen het gedeelte park en het gedeelte natuurgebied in het definitieve gewestplan aangeduid op grond van de volgende motieven.

Het aanduiden van het hoogstammig groen als natuurgebied is noodzakelijk, gelet op het ecologisch belang. Meer bepaald worden hierdoor de verschillende étages, die tot het microklimaat bijdragen, bewaard. Het is inderdaad noodzakelijk de totaliteit van het hoogstammig groen te beschermen, teneinde de middelhoge spontane groei, de bodembedekking alsook de randbeplanting in functie van de bodemdegradatie en de biologische ontwikkeling mede in de bescherming op te nemen.

Het alleen beschermen' van deze hoogstammen ten koste van de spontane ondergroei ontwricht het gehele ecosysteem.

Om deze motieven werd een gebied dat in het ontwerp-gewestplan als parkgebied werd aangeduid, in het definitief gewestplan als natuurgebied ingetekend.

Het betreft hier het middengedeelte van het „Leen”, dat een oppervlakte van nagenoeg 28 hectare omvat.

De verschillende aanduidingen als parkgebied in het definitief gewestplan verzamelen anderzijds die gebie-

Akkermans

den die uit natuurwetenschappelijk oogpunt minder waardevol zijn, maar waarvoor de aanduiding als parkgebied noodzakelijk is om de passende beheersmaatregelen te kunnen treffen die in een natuurgebied niet mogelijk kunnen zijn.

Gelet op het feit dat de documenten die betrekking hebben op het opstellen van het gewestplan en de voorafgaande procedure op verschillende diensten in bewaring worden gehouden, heeft het de nodige tijd geleverd om al deze documenten te raadplegen, de gegevens te verzamelen, te coördineren en een ontwerp van antwoord voor te bereiden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Voordracht van kandidaten voor de benoeming van een plaatsvervangend lid ter vervanging van de heer Hendrik Bonnijns

De Voorzitter : Aan de orde is de voordracht van drie kandidaten voor de benoeming van een plaatsvervangend lid van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, ter vervanging van de heer Hendrik Bonnijns, die destijds op voorstel van de SP-fractie en op voordracht van de toenmalige Cultuurraad door de Koning tot plaatsvervangend lid werd benoemd.

De lijst met de drie door de SP-fractie voorgestelde kandidaten die door de Raad aan de Koning ter benoeming moeten worden voorgedragen, werd in de zaal rondgedeeld.

Aangezien het aantal ingediende kandidaatstellingen overeenstemt met het aantal door de Raad voor te dragen kandidaten, verklaar ik ter benoeming door de Koning voorgedragen :

als eerste kandidaat : de heer Louis Van Buyten ;

als tweede kandidaat : de heer Elie Bradt ;

als derde kandidaat : de heer Guy Moens. **(Instemming)**

De lijst met deze kandidaten zal aan

de Koning worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Wijziging in de orde van de werkzaamheden

De Voorzitter : Dames en heren, daar de hoofdelijke stemmingen conform de agenda pas om 15 uur kunnen worden gehouden, stel ik voor in afwachting de interpellatie van de heer Kuijpers tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting te horen.

Is de Raad het daarmee eens ?

(Instemming)

Aldus is besloten.

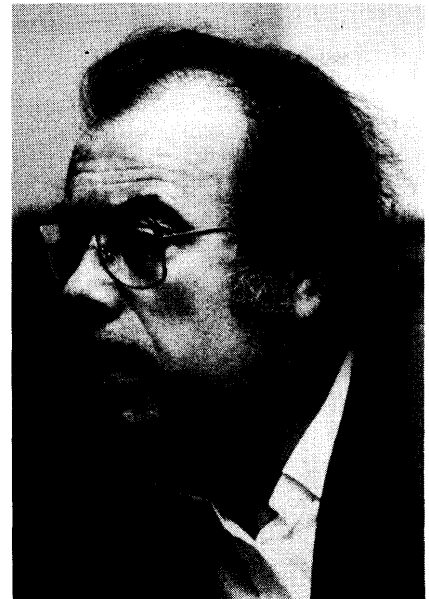
INTERPELLATIE (R.v.O. art. 65)

Interpellatie van de heer W. Kuijpers tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting over de gebrekkige monumentenzorg te Leuven en inzonderheid de teloorgang van de Sint-Jacobskerk

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Kuijpers tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting over de gebrekkige monumentenzorg te Leuven en inzonderheid de teloorgang van de Sint-Jacobskerk.

De heer W. Kuijpers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, dames en heren, op 20 januari 1976 mocht ik de geachte Staatssecretaris in de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap reeds een vraag om uitleg stellen over de dreigende inbouw van de abdij van Vlierbeek te Kessel-Lo en de bescherming van de monumenten- en landschappenkring rond Leuven.

Thans wil ik meer bepaald de aandacht vestigen op de – sedert het KB van 25 maart 1938 ! – beschermde Sint-Jacobskerk te Leuven, die werkelijk een enig openluchtmuseum van ons bouwkundig erfgoed betekent.

De heer W. Kuijpers (VU)

Het huidig gebouw werd opgetrokken tussen 1222 en 1785 met Romaanse, gotische en classicistische voldragen stijlelementen. Steunend alleen al op deze eigenheid, gegroeid uit eeuwenoude bouwkunst, maar ook omwille van de religieuze tradities :

1. deze kerk was een pelgrimsrustoord op de weg van de bedevaartgangers naar Sint-Jacob in Galicië (Sint-Jacob van Compostella),

2. de kerkgemeenschap vereert er sedert 1482 Sint-Hubertus, een typisch Brabantse gewoonte,

3. vanaf 1374 ontwikkelt er zich de aanbidding voor het Sacrament van Mirakel, samen met de stad Keulen en enkele steden in Zeeland.

4. de Mysteriespelen, opgevoerd door de plaatselijke Kamer van Retorica sedert 1484, hebben met Sint-Jacobkermis en -processie 'een sterk buurtleven ontwikkeld,

verdient dit gebouw méér dan onze inzet en beleidszorg. De kerk kan bovendien niet weggedacht worden uit de monumentaal-rijke omgeving :

1. het Sint-Jacobsplein zélf,

2. vóór de kerk : Constantin Meuniers

Kuijpers

Damiaanbeeld (1894),

3. de kruidtuin,

4. Rega's ontleedkamer, tevens Constant Meuniers werkplaats (1744),

5. de merkwaardige barokken dwarshuizen van de Blauwe Hoek enzovoort.

Met de verfransing is „Blijde Hoek” „Blauwe Hoek” geworden omdat „Blij” in het Leuvense, collega Suykerbuyk, „Blauw” betekent en tijdens de verfransing werd dit „Bleu”. In feite is het „Blijde Hoek”, de Sint-Jacobshoek. Daar waren de bordelen gevestigd, daar was het kermis, het was de prettige hoek van de stad.

Omwille van de verzakking op de moerassige ondergrond van „Ter Biest” werd deze kerk voor de eredienst gesloten achtereenvolgens in 1801, 1962 en daarna definitief in 1963. Toen begon het verval ! Ik wil enkele foto's aan mevrouw de Staatssecretaris overhandigen om dit verval aan te tonen en tegelijkertijd mijn woorden meer kracht bij te zetten.

(De heer Kuijpers overhandigt foto's aan Staatssecretaris De Backer- Van Ocken)

De heer J. Ramaekers : En wij dan ?

De heer W. Kuijpers : U begrijpt dat de marxistische groep van dergelijk klerikaal onderwerp moet gespeend blijven. Ik denk wel dat de rechtergroep faciliteiten zal verlenen om ook deze fraaie foto's aan de linkerkant te overhandigen. Uiteraard wil ik deze foto's graag terug.

Over de kerk en omgeving stelde ik vóór enkele jaren reeds een parlementaire vraag. Uw voorganger beloofde „passende maatregelen” te treffen . . .

U ziet op de foto's wat van die passende maatregelen is geworden en het past dus dat wij dit alles op hun waarde nagaan. Bij mijn bezoek aan het kerkgebouw stelde ik een pijnlijke en tevens onaantvaardbare verwaarlozing vast.

A. 1. In de Noorderkruisbeuk verliest de 12 meter hoge, zeshoekige piramidale, gotische Sacramentstoren (Gabriël Van den Bruyne – 1538)

blijkbaar onder klimatologische invloeden, verschillende van zijn sierelementen.

2. Het gepolychromeerde tabernakel (1871) schilfert af en het omheinnende koperen Vlaamse-Renaissancehek (Jan Veldener – 1568) – gered van het smelten tijdens de Franse Revolutie door brouwer Van Bockel uit „De Beurse”, Wagenweg – staat er zwart-groen beslagen bij..., enkele beeldjes schijnen te ontbreken.

Wagenweg is ook een eigenaardige naam, collega Suykerbuyk, en is afkomstig van „Waagweg”. Tijdens de Franse Revolutie werd „Waag” omgezet in „Wagen” omdat het woord „Waag” in de bedoeling van weegschaal door de Franse bezetter niet werd begrepen. Aldus werd gesproken over „rue des Chariots” of in het Nederlands „Wagenweg”. „Waagweg” en „Weegschaalweg” werden gebruikt door de veehouders. Collega Geens is van deze geplogenheden ter plaatse zeker op de hoogte.

Wat de koperen beeldjes betreft is het mij onduidelijk waar deze zijn terechtgekomen. Wellicht zijn ze in het bezit van een of ander verzamelaar.

3. Het 17e-eeuwse muurbeschoot verrot onderaan.

4. De opgeslagen barok-gebeeldhouwde predikstoel ondergaat de zurige invreting van centimeters vogeldrek !

5. De 16e-eeuwse schilderijen beschimmelen en in de aangrenzende hulpsacristie verkommeren verschillende eredienst-voorwerpen.

B. 1. In de Zuiderkruisbeuk zal – mede onder invloed van kapotte ruiten – het altaarschilderwerk „De marteling van Sint-Jacob” van Pieter Verhaegen (1765) onherstelbaar worden... Wij zwijgen over de altaarbekleding en -versiering...

2. In de Sint-Hubertuskapel, met onderkomen 18-eeuwse eiken muurbekleding, troffen wij beslagen en vochtig 16e- en 17e-eeuwse schilderwerk aan. De monumentale kruisweg en familiewapen liggen er slordig-stoffig door mekaar.

C. Het hoofdkoor is er erg aan toe : het half verheven stucwerk, koorge-

stoelte en luchters zijn zwaar beschadigd ; stukken van de calvarie (L. Van Geel – 1824) boven het hoofdaltaar zijn naar beneden gestort ; de vier 17e-eeuwse schilderijen die Jan van Keulens daad en de Sacramentsverering uitbeelden, beschimmelen steeds verder...

D. In de sacristie kromp het goed eiken meubelwerk en deuren onder de vochtigheid ; tientallen stukken religieus linnen – met kostbaar borduurwerk en kant – gaan kapot aan vochtigheid ; ratten en muizen doen het overige en voeden zich met de resten van tientallen vogels, die langs kapotte ramen en openstaande vensters binnenkomen... Eeuwenoude altaarvoorzetsstukken ondergaan hetzelfde lot...

E. Wat met het klankrijke Van Peteghem-orgel ? Ik vraag mij af of het nu eindelijk een onderkomen heeft gevonden in het Seminarie. En wat met de doopvont uit 1467 ?

De heer K. Poma : Ik begrijp dat u ook geïnteresseerd is in de doopvont !

De heer W. Kuijpers : Ik ben gedoopt ; vandaar mijn aantrekkingskracht voor dit onderdeel van deze kerk.

In deze interpellatie wil ik mij beperken tot deze feiten en er een paar bemerkings bij maken om het ontstellend en ongelooflijk verantwoordelijkheidsgebrek scherp te stellen.

Indien gelijk welk volk – in vredes-tijd ! – zo vernietigend zou omspringen met zijn erfgoed zouden we gewagen van „cultuurbarbaren” en terecht ! Een onschatbaar geheel dreigt hier verloren te gaan.

Indien gelijk welke anti-godsdienstige kracht een religieus oord met roerend patrimonium op een dergelijke manier zou verwaarlozen, dan denk ik dat de reactie – en het politiek opbod ! – niet op zich zou laten wachten...

Wat is er sedert 1963 gebeurd ? Op dit ogenblik zeer weinig.

Het Leuvense stadsbestuur besloot op 21 november 1977 op „onafgewerkte of in staat van verval gelaten gebouwen van 1978 tot 1982 een jaarlijkse directe belasting te heffen ten belope van 700 frank per strekkende meter gevelbreedte te vermenigvuldigen met het aantal bouwlagen en be-

Kuijpers

taalbaar binnen de 2 maanden ! „Mij zijn gevallen bekend van eigenaars te Leuven die zelf hun huis bouwden en door dit belastingsreglement vrij eenzijdig in hun eigen-creativiteit ten belope van bijvoorbeeld 30 000 frank per jaar belast werden.

Dit is een voorbeeld van gemeentelijk belastingsreglement, te Leuven.

Zal de overheid als ze haar eigen onderhouds- en voogdijplicht niet nakomt zichzelf mogen belasten !

Denken wij ook naast de Sint-Jacobskerk aan de tweede-ringmuurresten, waaronder vooral de „Verloren Kostoren” uit 1462, die – nadat ik een parlementaire vraag stelde over zijn bescherming naar aanleiding van de dagelijkse sloop – omringd werd met ... draadgaas..

Degenen die langs de omleiding in Leuven rij den zullen merken dat onze enige toren uit de 15de eeuw na een parlementaire tussenkomst beschermd werd door wat kippegaas eromheen.

In hetzelfde verband verkommeren de dubbele waterpoort en de Sint-Janseniustoren uit 1616 of laten we die Sint maar weglaten want Jansenius bleek achteraf toch niet zo heilig te zijn. Voor sommigen was hij dit bij het etisch réveil weer wel, maar laat ik dit aspect bij dit gemengd gezelschap in het midden laten. Ook deze Sint-Janseniustoren die aanleunt bij de eerste ringmuur is sterk vervallen. De kerk van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Predikheren, het oudste Gotisch gebouw van Leuven, daterend uit 1233 en één der oudste gebouwen van Vlaanderen, stadseigendom, is eveneens zwaar vervallen. De watermolen van de Parkabdij uit 1534 is totaal in verval. Het huis van 't Sestich, Naamsestraat, einde 14de eeuw, staatseigendom, is zwaar vervallen. Het deed dienst als atheneum, maar het gebouw is op dit ogenblik verlaten. Om maar te zwijgen over het Van Daelecollege – zijn naam waardig – in de Naamsestraat en daterend uit 1568. Het is eigendom van de KUL. Hier wil ik even een bocht maken naar de reffectatie van universiteitsgebouwen. Het weze een hint naar de bewindslieden en bewindsvrouwen hier aanwezig. Wan-

neer wij investeringskredieten aan universiteiten toekenen, zouden zij in de eerste plaats de historische gebouwen – zoals het Van Daelecollege – die ze innemen, moeten restaureren. Wij zien wat gebeurd is met het enorme mooie begijnhof in Leuven waarvoor in de commissie op twee stemmen na de afbraak bij a werd goedgekeurd. Heel Europa benijdt ons naast Brugge, voor de Westvlamingen hier aanwezig, dit groot begijnhof van Leuven.

Niet alleen stads- en provinciebestuur zijn als voogdijlichamen over de kerkfabriek van Sint-Jacob in fout. Was de kerkfabriek van Sint-Jacob een privé firma, ze zou uiteraard al lang failliet zijn. De enige fabrieken in onze gemeenschap die niet failliet kunnen gaan zijn uiteraard kerkfabrieken. Er zijn voogdijfouten geweest, mevrouw de Staatssecretaris. De plichten van de regering, de taken van de uitvoerende macht dus, zijn meer dan voldoende omschreven in de wetten en decreten aangaande monumentenzorg.

Na het monumentenjaar en het Jaar van het Dorp wordt de Vlaamse Gemeenschap opnieuw geanimeerd, zoals dat heet, met 20 m² borden voor de stadskernvernieuwing. De verwezenlijking kan alvast te Leuven in de Sint-Jacobswijk beginnen.

In verband met die 20 m²-borden, wil ik even terugkomen op een vraag waarvoor ik reeds tweemaal, en nu doe ik het voor de derde keer, op een antwoord heb aangedrongen. Mijn vraag was : wie drukt...

De heer A. Kempinaire : Wie ?

De heer W. Kuijpers : Wie geeft uit, wie plakt, wie heeft het hele circuit in handen voor de culturele actie, voor de landbouwactie, voor het BLOSO... Want dit nieuwe kleedje bij verkiezingen, deze nieuwe affiches worden niet alleen aangeplakt voor de grote mutualiteiten, voor sommige firma's, bij voorbeeld uit Diest, die u welbekend zijn, mijnheer Kempinaire, . . . En als u wil, mijnheer Kempinaire, zal ik u straks in de koffiekamer verder op de hoogte stellen.

Dit gebeurt eveneens met het reclameplatencircuit van het Ministerie

van Nederlandse Cultuur en het Ministerie van Landbouw en u kunt nagaan wie in de laatste jaren deze beide ministeries heeft bezet.

Op dit ogenblik wordt de Vlaamse Gemeenschap opnieuw geanimeerd met twintig-vierkante-meter-borden in verband met de stadskernvernieuwing. De verwezenlijking van het project kan alvast te Leuven in de Sint-Jacobs-wijk k beginnen.

Enkele concrete vragen lijken dan ook zeker gepast.

1. Welke onmiddellijke, dringende maatregelen zal de geachte Staatssecretaris laten treffen om reeds het roerend patrimonium van de Sint-Jacobskerk veilig te stellen ?

2. Welk resultaat had het onderzoek van de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg betreffende de bescherming van de Sint-Jacobskerk, mij beloofd naar aanleiding van mijn vraag van 28 oktober 1977 ?

Ik meen te weten dat een afvaardiging van de Rijksdienst rond die periode het kerkgebouw bezocht en contact nam met de verantwoordelijke geestelijkheid van de parochie.

3. Hoe is het te verklaren dat een kerkgebouw dat op last van de provinciale overheid dringend gesloten werd in 1963, pas in 1970 zijn schoringswerken ziet verrichten ? Werd er een grondige voorstudie verricht ?

4. Is het zo dat de verantwoordelijke voor deze werken intussen overleden is en dat er sedertdien geen nieuwe werd aangewezen ?

5. Hoe is deze tweede administratieve slordigheid te verklaren ?

6. Overweegt de geachte Staatssecretaris niet, in akkoord met de parochiegemeenschap van Sint-Jacob, het gebouw bijvoorbeeld aan de eredienst te onttrekken en te bestemmen voor een museum voor toegepaste religieuze kunst ?

Zulks moet dan gebeuren in akkoord met het Ministerie voor Justitie.

Wij denken in dat verband aan :

a. religieuze kledij, waarvan de enige collectie, in privé-bezit, zich te Leuven bevindt ;

b. een instrumentaal museum waarbij

Kuijpers

het unieke erfgoed van de 16e-eeuwse klokkengieterij Sergeys – onlangs gesloten – kan ondergebracht worden. Ik vestig nogmaals de aandacht erop, dat de laatste klokkengieterij van de Zuidelijke Nederlanden vóór enkele maanden is dicht gegaan. In deze stad hebben wij nog een persoon, die op het gehoor klokken juist kan stemmen. Welnu, wij moeten doen wat Frankrijk doet : ambachtslui in houtbewerking, steenkapperij en gietwerk opvangen in een nationaal centrum om ze van daaruit opnieuw voor herstelwerk en nieuw aanmaakwerk te gebruiken ;

c. een museum van religieuze devotie, bijvoorbeeld de bedevaarten naar Sint-Jacob, de Sint-Hubertusverering, die voor deze streek zeer belangrijk was enzovoort.

Het kan U misschien lijken, Mijnheer de Minister, dat wij met details, in deze Hoge Vergadering te veel tijd zouden hebben genomen. Ik heb dit met opzet gedaan om aan te tonen dat een „Monumentenjaar”, een „Jaar van het Dorp” en een „Stadskernhervormingsjaar” met grote twintig-vierkantemeter-borden, de mensen irriteert, wanneer de kleine zorg van ieder bestuur niet aanwezig is. Ik wil hiervoor pleiten met kleine praktische voorbeelden, met name de zorg voor het hele binnengoed dat nog in deze kerk aanwezig is. Ik wil pleiten voor een concrete opdracht, die uitgaat van uw diensten, om overal te lande een vaste bijgehouden inventaris aan te leggen. Wat wij nu hebben voor Leuven is een inventaris van gebouwen, een mooi geheel, dat echter de dynamiek en de nazorg mist, die erbij past.

Ik dank zowel de linker- als de rechterzijde, en uiteraard ook het centrum, voor de aandacht. **(Applaus bij de le- den van de W)**

De Voorzitter : De heer Lagae heeft het woord.

De heer A. Lagae (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren ministers, geachte collega's, het weze mij toegelaten de zaak even tot haar kern terug te brengen. Het gaat meende ik, over de Sint-Jacobskerk die in 1963 wegens gevaar voor instorting, werd gesloten.

Er werd sindsdien ongeveer 8 miljoen frank uitgegeven voor het stutten van dit gebouw. Volgens de jongste bevindingen kan dit ondersteuningswerk geen waarborg geven voor het stabiel houden van dit gebouw'. Het gebouw blijft blijkbaar bewegen, zinkt steeds dieper in de grond.

Tijdens meerdere vergaderingen met de verschillende betrokken instanties werden diverse oplossingen gesuggered.

Geen enkele van deze oplossingen wordt algemeen aanvaard.

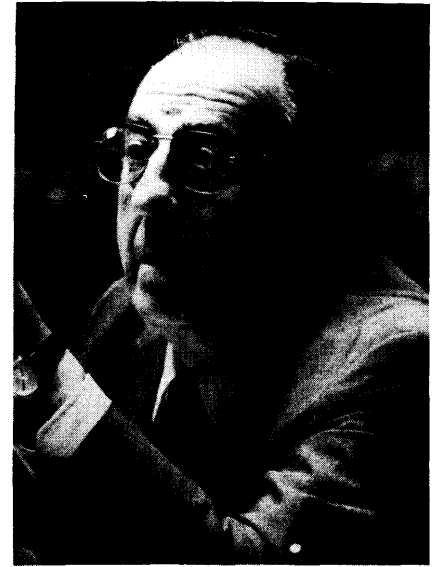
Wat echter wel schijnt vast te staan is dat volgens een ruwe schatting, de werken nodig voor de restauratie zouden oplopen tot zowat 500 miljoen frank, maar opnieuw zonder een definitieve waarborg inzake de stabiliteit van het gebouw.

Ik zal de zaken in een ruimer kader stellen. Op dit ogenblik zijn de herstellingswerken aan het monumentale en zeer mooie stadhuis tamelijk ver gevorderd ; na het Begijnhof is thans ook de Begijnhofkerk aan de beurt.

Er zijn bepaalde werken bezig aan sommige delen van de Abdij van het Park en aan het Augustinessenklooster. Dit is natuurlijk een zeer klein deel van de dringend te herstellen monumenten in Leuven, met name de zeer oude Onze-Lieve-Vrouw-ter-Predikheren-kerk, de Sint-Pieterskerk, de Abdij van Vlierbeek, de Abdij van het Park, waarvan de daken alleen reeds een oppervlakte hebben van 3 hectaren, het klein Begijnhof, toebehorend aan het OCMW van Leuven, dus ook onrechtstreeks ten laste van het openbaar bestuur, de restauratie van de „Verloren Kostoren”, de Janseniustoren, het College van Daele enz. Ik zal hier de opsomming voorlopig beëindigen.

Indien reeds alleen voor de Sint-Jacobskerk ten minste 500 miljoen zou moeten worden uitgegeven, en dan nog zonder waarborg, dan kunt U zich voorstellen in welke omvangrijke bedragen men terecht komt.

Ik voeg er ook nog aan toe dat men in het arrondissement Leuven niet alleen de problemen heeft van de stad Leuven maar ook nog van drie zeer

De heer A. Lagae (CVP)

mooie steden, met name Tienen en Diest, waar reeds grote inspanningen werden gedaan maar waar er nog veel belangrijkere nodig zijn, alsook Aarschot, waar de Onze-Lieve-Vrouwkerk reeds meer dan 100 miljoen heeft gekost.

Vandaar dat men zeer terecht kan zeggen dat de toestand, die hier zojuist werd beschreven, onaanvaardbaar is. Ik meen echter dat de Vlaamse Raad elke week dergelijke interpellaties kan horen en dat alleen in de stad Leuven voor elk gebouw afzonderlijk dergelijke constatacie kan worden gedaan. Die toestand is inderdaad onaanvaardbaar maar ik hoor hier geen enkele pasklare formule naar voren brengen om aan de zaak te beginnen.

Ik ben van oordeel dat de Vlaamse Raad zich over de reusachtige omvang van de financiële middelen, nodig om de historische en culturele waardevolle gebouwen te restaureren en – eens de restauratie voltooid – om ze te onderhouden en functioneel te houden,

Lagae

ernstig zou moeten bezinnen, misschien naar aanleiding van deze interpellatie, maar ook afgezien daarvan — onze collega, de heer Weckx, heeft dit deze morgen ten overvloede onderstreept — met inbegrip van het culturele, monumentale en historische bezit in Brussel.

Het weze mij toegelaten de omvang van dit probleem bijzonder te beklemtonen. Daarbij komt geen enkele agressiviteit te pas maar wij bekijken de zaak realistisch. Mag ik ook wijzen op de administratieve en juridische verwarring waaraan wij toe zijn in verband met de monumentenzorg. Daarbij is niet alleen de eigenaar betrokken, maar ook het gemeentebestuur en de provincie, en hier onze gemeenschaps- en gewestinstanties, evenals de Commissie voor de Monumenten en Landschappen en de Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen. wie is dan eigenlijk verantwoordelijk? Of men nu voor al deze zaken al dan niet ontwerpers aanduidt, het probleem blijft levensgroot bestaan.

Om praktische redenen zou men bij de inleiding van de procedure tot klassering, terzelfdertijd duidelijk moeten maken wie eigenlijk ten volle verantwoordelijk is voor het gebouw en voor het meubilair dat in bescherming wordt genomen. Zodoende zou men niet, terecht of ten onrechte, de verantwoordelijkheid van de ene instantie naar de andere verschuiven.

Uiteindelijk moet nog worden gezegd dat iedereen aanklager is maar dat ook niemand de oplossing klaar heeft om aan deze moeilijkheden een einde te stellen. **(Applaus bij de meerderheid)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, ik stel voor hier even de interpellatie te onderbreken om te kunnen overgaan tot de stemming want het is inderdaad 15 uur geworden.

MEDELING VAN DE VOORZITTER

De Voorzitter : Dames en heren, meer bepaald ter intentie van de leden die hier gisteren toevallig niet aanwezig waren op het ogenblik dat ik dezelfde mededeling heb gedaan, wou ik er u, alvorens tot het volgende agendapunt over te gaan, even aan herinneren dat alle aanwezige leden conform artikel 30, punt 1 van ons reglement worden geacht de presentielijst te tekenen die zich aan de ingang van de zaal bevindt.

Zoniet lopen zij het risico dat hun naam overeenkomstig artikel 30, punt 3 van het reglement met de vermelding „afwezig zonder kennisgeving” in de Handelingen en in het Beknopt Verslag wordt opgenomen.

PROCEDURE

De Voorzitter : Dames en heren, voraaleer wij de hoofdelijke stemming houden, wil ik er uw aandacht op vestigen dat het ontwerp van decreet waarover wij moeten stemmen, een gewestelijke aangelegenheid betreft zoals bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet, waarvoor elf leden niet stemgerechtigd zijn krachtens artikel 50 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en artikel 4 van ons reglement.

Voor de goede gang van zaken stel ik derhalve voor eerst het voorstel van resolutie in stemming te brengen waarover alle leden mogen stemmen en vervolgens de stemming te houden waaraan bedoelde leden niet mogen deelnemen. Op het geschikt moment zou ik dan de namen van de betrokken leden in herinnering brengen.

Is de Raad het daarmee eens? **(Instemming)**

Dan is aldus besloten.

Aan de eerstvolgende twee stemmingen nemen dus alle leden deel.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren L. Lindemans, J. Van Elewycq, H. Vanderpoorten en R. Vandezande houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren — 127 (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heren Lindemans, Van Elewycq, Vanderpoorten en Vandezande houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren.

Er wordt overgegaan tot de hoofdelijke stemming.

Uitslag van de stemming :

144 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
144 leden hebben ja geantwoord ;

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens J. (Mevr.)
Aerts F.
Akkermans P.
Anciaux V.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Boel H.
Boey F.
Boeykens G.
Bourry M.
Breyne P.
Buyse M. (Mevr.)
Capoen M.
Cardoen G.
Carpels O.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Claeys W.

***CVP-leden bij de uitslag van een hoofdelijke stemming.
Voorgrond : Ministers D. Coens (CVP) en F. Swaelen (CVP)***

Coens D.	D'Haeyer R.	Nauwelaerts R.
Cools B.	Dhoore L.	Nauwelaerts-Thues J.
Cooreman E.	Diegenant A.	Nyffels G.
Cornelis F.	Dielens G. (Mevr.)	Olivier M.
Cuvelier E.	Dillen K.	Otte R.
d'Alcantara A.	Dupré J.	Panneels-Van Baelen M.
Danschutter L.	Egelmeers I.	Pede J.
De Backer-Van Ocken	Gabriels J.	Peeters Renaat
De Baere A.	Galle M.	Peeters Walter
De Beul A.	Geens G.	Planckaert-Staessens C.
De Bondt F.	Gerits J.	Poma K.
De Clercq Constant	Gheysen R.	Ramaekers J.
Declercq Raphaël	Grootjans F.	Rommel-Souvagie A.
Deconinck A.	Hostekint R.	Rutten André
De Cordier A.	Houben F.	Rutten Mathieu
De Coster M.	Kelchtermans L.	Sleeckx J.
De Graeve J.	Kempinaire A.	Smeers T.
De Grève L.	Kenens M.	Smet M. (Mevr.)
Deleack H.	Kuijpers W.	Smets A.
Demeulenaere-De Wilde F.	Lagae A.	Smitt C. (Mevr.)
Deneir A.	Leemans E.	Somers J.
De Rouck G.	Lenaerts L.	Staels-Dompas N.
Desaeyere W.	Lenssens J.	Steverlynck A.
De Seranno J.	Maes R.	Steyaert R. (Mevr.)
De Smeyter G.	Maes-Vanrobaeys M.L.	Suykerbuyk H.
Desutter E.	Marchand C.	Swaelen F.
Detiège L. (Mevr.)	Martens W.	Taelman W.
Devos G. (Mevr.)	Moors C.	Tanghe F.
De Weweire M. (Mevr.)		Temmerman G.
De Wulf Roger		Tobback L.
		Turf-De Munter G.
		Tyberghien-Vandenbussche M.
		Uyttendaele R.
		Van Biervliet L.
		Vandekerckhove R.
		Vandenabeele A.
		Van Den Broeck O.
		Vandenhove M.
		Van den Nieuwenhuijzen J.
		Van der Elst F.
		Vanderheyden V.
		Van der Niepen P.
		Vanderpoorten H.
		Van Dessel M.
		Vandezande R.
		Van Elewyck J.
		Van Elslande R.
		Vangeel J.
		Van Grembergen P.
		Vangronsveld F.
		Vanhaverbeke A.
		Van Herreweghe M.
		Vankeirsbilck E. .
		Van Nevel A.
		Vannieuwenhuyze R.
		Van Ooteghem O.
		Van Rompaey R.
		Vanvelthoven L.
		Van Wambeke H.
		Verberckmoes F.
		Verbist A.

Voorzitter

Verhaegen Guido
Waltniel L.
Weckx H.
Willems G.
Willockx F.
Windels R.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer A. Diegenant betreffende de bevordering van de eigen muziekcultuur

— 67 (1980-1981)-Nrs. 1 tot 7

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heer Diegenant betreffende de bevordering van de eigen muziekcultuur.

De heer Van Ooteghem heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer O. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, wij zullen niet tegen het voorstel van resolutie stemmen omdat wij vanzelfsprekend voorstander zijn van de promotie van onze eigen muziekcultuur.

Wij zullen de resolutie niet goedkeuren omdat wij ons niet wensen te vereenzelvigen met de kapitulatie van de CVP en met de komedie die hier wordt opgevoerd.

Wij drukken de hoop uit dat ons voorstel van decreet ter bevordering van de eigen muziekcultuur weldra door de Vlaamse Raad zal worden aangenomen. Meer nog, dat het overbodig zal worden omdat de BRT, geprikkeld door het parlementaire initiatief, uit eigen beweging een grotere inspanning zal leveren om onze eigen goede kunstenaars meer dan tot hertoe aan bod te laten komen. **(Applaus op de banken van de W)**

De Voorzitter : De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter

van de Vlaamse Executieve : Mijnheer de Voorzitter, de leden van de Vlaamse deelregering zullen zich bij de stemming over de resolutie onthouden. Het gaat hier om een aanbeveling gericht tot de uitvoerende macht. Het is weinig logisch dat deze uitvoerende macht een aanbeveling aan zichzelf mee zou goed- of afkeuren.

De Voorzitter : De heer Vanderpoorten heeft het woord.

De heer H. Vanderpoorten : De heer Van Ooteghem heeft gisteren gezegd dat de collega's van de CVP een komedie opvoerden. Nu neemt hij daaraan voor 50 pct. deel door zich te onthouden. Ik vind dat eigenaardig.

De Voorzitter : Er wordt overgegaan tot de hoofdelijke stemming.

Uitslag van de stemming :

139 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
76 leden hebben ja geantwoord ;
32 leden hebben neen geantwoord ;
31 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van resolutie aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Beerden G.
Boel H.
Breyne P.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Claeys W.
Cooreman E.
Cornelis f.
d'Alcantara A.
De Baere A.
De Bondt F.
Deconinck A.
De Graeve J.
Deleech H.
Demeulenaere-De Wilde F.
Deneir A.
De Seranno J.
Devos G. (Mevr.)
De Weweire M. (Mevr.)
Diegenant A.
Dielens G. (Mevr.)
Dillen K.
Dupré J.
Gerits J.
Gheysen R.
Hostekint R.

Kelchtermans L.
Lagae A.
Leemans E.
Lenaerts L.
Lenssens J.
Maes-Vanrobaeys M.L.
Marchand C.
Martens W.
Moors C.
Nauwelaerts R.
Nyffels G.
Olivier M.
Otte R.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters Renaat
Planckaert-Staessens C.
Rommel-Souvagie A.
Rutten André
Rutten Mathieu
Smeers T.
Smet M. (Mevr.)
Smets A.
Smitt C. (Mevr.)
Staels-Dompas N.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Tanghe F.
Turf-De Munter G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Vandenabeele A.
Van den Nieuwenhuijzen J.
Vanderheyden V.
Van Dessel
Van Elslande R.
Vangeel J.
Vangronsveld F.
Vanhaverbeke A.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuize R.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Weckx H.
Willems G.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord :

Bascour J.
Boey F.
Boeykens G.
Bourry M.
Carpels O.
Cools B.
Cuvelier E.
Danschutter L.

Voorzitter

De Coster M.
De Grève L.
Detiège L. (Mevr.)
D'Haeyer R.
Egelmeers I.
Grootjans F.
Houben F.
Kempinaire A.
Kenens M.
Nauwelaerts-Thues J.
P e d e J.
Poma K.
Sleeckx J.
Taelman W.
Temmerman G.
Tobback L.
Van Den Broeck O.
Vandenhove M.
Van der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Van Elewyck J.
Vanvelthoven L.
Verberckmoes F.
Walt Niel L.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Akkermans P.
Anciaux V.
Baert F.
Capoen M.
Caudron J.
Coens D.
De Backer-Van Ocken R.
De Beul A.
De Clercq Constant
Declercq Raphaël
De Rouck G.
Desaeyere W.
De Wulf Roger
Dhoore L.
Gabriels J.
Galle M.
Geens G.
Kuijpers W.
Maes R.
Peeters Walter
Ramaekers J.
Somers J.
Steyaert R. (Mej.)
Swaelen F.
Van Biervliet L.
Vandekerckhove R.
Van der Elst F.
Vandezande R.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Willockx F.

De heer O. Van Ooteghem : Wij heb-

ben ons onthouden om de reeds uiteengezette redenen en om te protesteren tegen het feit dat de voorzitter van de grootste Vlaamse partij systematisch afwezig blijft in deze Raad.

De heer J. Ramaekers : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden omdat ik afgesproken ben met de heer De Croo. Ik stel er prijs op eraan toe te voegen dat ik **anders** zou hebben tegen gestemd omdat het hier gaat om een tekst die gevaarlijk ruikt naar ongezond nationalisme. Indien we op die weg voortgaan, zouden we morgen aan de theaters kunnen opleggen wat zij moeten spelen.

Wat de muziek betreft, zijn er voor mij maar twee soorten : slechte en goede.

PROCEDURE

De Voorzitter : Dames en heren, alvorens tot de volgende stemming over te gaan, breng ik nog even de namen in herinnering van de leden die aan deze stemming niet mogen deelnemen.

Het zijn :

- voor de CVP : de heer Cornelis,
de heer De Kerpel,
de heer Lindemans,
mevrouw Steyaert,
de heer Weckx ;
- voor de SP : mevrouw De Pauw-Deveken ;
- voor de PW : de heer De Winter,
de heer Février ;
- voor de VU : de heer Anciaux,
de heer Van der Elst ;
- voor de KP : de heer Van Geyt.

De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, eer tot de stemming over volgend ontwerp van decreet wordt overgegaan waarvan wij, Brusselse Vlamingen, worden uitgesloten, wil ik even het volgende verklaren.

Ik ben en blijf tegenstander van het systeem dat een Brusselse Vlaming geen volwaardig lid zou zijn van deze Vlaamse Raad. Ik zal mij dan ook veroorloven nu zoals vorige keren **wél** aan de stemming deel te nemen al weet ik dat geen akte daarvan zal worden genomen.

Ik wens dit vandaag des te meer te verklaren op het ogenblik dat een Waalse minister zich bijzonder opvallend en zonder enige tegenspraak van een Vlaamse minister uit de regering, publiek gaat bemoeien met het Vlaamse grondgebied wanneer hij uitspraken doet als zou de Voerstreek opnieuw moeten worden behandeld samen met het geheel van het pakket Brussel. Ik wens deze gelegenheid niet te laten voorbijgaan om u de vergelijking voor te stellen met het feit dat een Vlaamse Brusselaar zelfs niet aan de stemming mag deelnemen in aangelegenheden die de Vlaamse Gemeenschap sterk aangaan. De uitspraak van Minister Moureaux is gekomen enkele dagen nadat de Walen van de Vlaamse Gemeenschap vele miljarden cadeau hebben gekregen en nadat opnieuw en onmiddellijk de agressiviteit van de Walen wordt opgevoerd en ze de hand bijten die hen zopas heeft gevoed.

Ik ben van oordeel dat vanuit de Vlaamse deelregering onmiddellijk een protest of een antwoord moet komen ten opzichte van de verklaringen van minister Moureaux die op al te opvallende wijze zijn taak als Minister van Justitie vermengt met zijn taak als Minister van Institutionele Hervormingen en die bovendien uitdrukkelijk als een Waalse electorale minister optreedt terwijl wij zulks vanwege de Vlaamse ministers op geen enkel ogenblik hebben gezien. (**Applaus bij de W**)

ONTWERP VAN DECREET tot vaststelling van de grens der verbintenissen van de waarborg van het Vlaamse Gewest in toepassing van de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen tot bevordering van de

economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën en de wet van 30 december 1970 op de economische expansie

— 129 (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot vaststelling van de grens der verbintenissen van de waarborg van het Vlaamse Gewest in toepassing van de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen tot bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën en de wet van 30 december 1970 op de economische expansie.

Er wordt overgegaan tot de hoofdelijke stemming.

Uitslag van de stemming :

131 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
104 leden hebben ja geantwoord ;
27 leden hebben neen geantwoord ;

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan : het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens J. (Mevr.)
Aerts F.
Akkermans P.
Beerden G.
Boel H.
Boeykens G.
Bourry M.
Breyne P.
Cardoen G.
Carpels O.
Cauwenberghs F.
Claeys W.
Coens D.
Cools B.
Cooreman E.
d'Alcantara A.
Danschutter L.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Clercq Constant
Deconinck A.
De Graeve J.
Deleecq H.
Demeulenaere-De Wilde F.
Deneir A.
De Seranno J.

De Smeyter G.
Desutter E.
Detière L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Weweire M. (Mevr.)
De Wulf Roger
D'Haeyer R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dielens G. (Mevr.)
Dupré J.
Egelmeers I.
Galle M.
Geens G.
Gheysen R.
Grootjans F.
Hostekint R.
Houben F.
Kelchtermans L.
Kenens M.
Lagae A.
Leemans E.
Lenaerts L.
Maes-Vanrobaeys M.L.
Marchand C.
Martens W.
Moors C.
Nauwelaerts R.
Nauwelaerts-Thues J.
Nyffels G.
Olivier M.
Otte R.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters Renaat
Planckaert-Staessens C.
Poma K.
Ramaekers J.
Rommel-Souvagie A.
Rutten André
Rutten M a t h i e u
Sleeckx J.
Smeers T.
Smet M. (Mevr.)
Smets A.
Smitt C. (Mevr.)
Staels-Dompas N.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen
Tanghe F.
Temmerman G.
Tobback L.
Turf-De Munter G.
Uyttendaele R.
Vandenabeele A.
Vandenhove M.
Van den Nieuwenhuijzen J.
Vanderheyden V.
Van der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Van Dessel M.
Van Elewycq J.

Van Elslande R.
Vangeel J.
Vangronsveld F.
Vanhaverbeke A.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verroken J.
Willems G.
Willockx F.

NEEN hebben geantwoord :

Baert F.
Boey F.
Capoen M.
Caudron J.
De Beul A.
Declercq Raphaël
De Cordier A.
De Coster M.
De Grève L.
De Rouck G.
Desaeyere W.
Dillen K.
Gabriels J.
Kempinaire A.
Kuijpers W.
Maes R.
Peeters Walter
Somers J.
Taelman W.
Valkeniers J.
Van Biervliet L.
Vandekerckhove R.
Vandezande R.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Verberckmoes F.
Waltniel L.

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 65)
Voortzetting

Interpellatie van de heer W. Kuijpers tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting (R. De Backer-Van Ocken) over de gebrekkige monumentenzorg te Leuven en inzonderheid de teloorgang van de Sint-Jacobskerk

De Voorzitter : Dames en heren, wij gaan thans verder met de interpellatie van de heer Kuijpers tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting over de gebrekkige monumentenzorg te Leuven en inzonderheid de teloorgang van de Sint-Jacobskerk.

Mevrouw De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting, heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in antwoord op de vraag van het geachte lid nopens de Sint-Jacobskerk te Leuven kan ik het volgende stellen.

De situatie waarin de Sint-Jacobskerk dreigt te verkommeren is mij terdege bekend.

Herhaaldelijk werd dan ook de kerkfabriek aangemaand de meest dringende herstellingen uit te voeren aan het gebouw zelf en, vermits de schilderijen zich in ongunstige klimatologi-

Uitslag van een hoofdelijke stemming. De neen-stem van het niet-stemgerechtigd W-lid V. Anciaux is niet geldig, wat het aantal neen-stemmen op 27 brengt.

sche omstandigheden bevinden, werd de kerkfabriek eveneens aangespoord de schilderijen over te brengen naar de Parkabdij van Heverlee.

Na een recent inspectieverslag vanwege de Rijksdienst, werd op 16 april jl., volgend schrijven aan de voorzitter van de kerkfabriek gericht :

„Bij inspectie van in rand vermeld beschermd monument hebben wij moeten vaststellen dat een aantal herstellingswerken noodzakelijk zijn.

De volgende gebreken werden genoteerd :

– Het parament van de westgevel en de top van het noordportaal worden op verschillende plaatsen beschadigd door de wortels van de bomen.

– Op vele plaatsen is de regenwaterafvoer onvoldoende : ontbrekende en beschadigde goten en pijpen.

– Ten gevolge hiervan is het parament er in grote mate onderhevig aan vochtindringing en mosbegroeiing.

– Op sommige plaatsen ontbreken nokstukken (bijvoorbeeld op de kapel naast het noordtransept) en slabben (bijvoorbeeld aansluiting toren-zuidzijbeuk).

– In de bijgebouwen (sakristie) is een gedeelte van het plafondtimmerhout reeds aangetast.

– Op vele plaatsen ontbreekt glas (of is het glas gebroken).

– In de Sint-Jacobskerk wordt bovendien waardevol kerkmeubilair bewaard in ongunstige omstandigheden. Dit dient dringend in veiligheid gebracht.

Aan deze opmerkingen moet zo snel mogelijk verholpen worden.”

Tot daar de brief van de Rijksdienst van 16 april jl.

In deze brief werd er bovendien de aandacht op gevestigd dat voor deze werken eventueel een beroep op overheidssubsidie kon worden gedaan, conform de ministriële omzendbrief van 18 juli 1978.

Aan de Kerkfabriek werd gevraagd

vóór 30 april 1981 de Rijksdienst op de hoogte te brengen van het gevolg dat aan dit schrijven zou worden voorbehouden.

Reeds op 25 april jl. kreeg de Rijksdienst bericht dat : de Raad reeds op 5 april opdracht had gegeven tot het opstellen van een bijzonder bestek voor het herstellen of vervangen van de zinken dak- en afvoergoten. Deze opdracht zou uitgebreid worden om ook de overige herstellingen te laten uitvoeren”.

Ik meen dat een definitief herstel van de Sint-Jacobskerk hiermede op de gang is gebracht. Toch blijft waakzaamheid geboden en zullen mijn diensten, daarin gesteund door de Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen, provinciale en centrale afdeling, dit herstel op de voet volgen.

Verder kan vermeld worden, zoals het geachte lid wel zal weten, dat de Intercommunale Interleuven in het voorstel van B.P.A. van de omgeving van de Sint-Jacobskerk een oplossing voorhoudt waarbij de Sint-Jacobskerk gedeeltelijk een openbare bestemming zal krijgen.

Wat de overige geciteerde gebouwen betreft wens ik het volgende mede te delen :

1. De tweede-ringmuurresten zijn niet geklasseerd. Ze werden opgenomen in een globale voorontwerplijst voor Leuven, die mij na samenspraak met de Stad, binnenkort zal voorgelegd worden.

2. Voor de restauratiewerken aan de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Predikheren werd door de stad een ontwerper aangesteld. Gevraagd werd aan de stad de ontwerper tot meer spoed aan te zetten.

3. Daar de abdij niet over voldoende middelen beschikte om de watermolens te restaureren werd deze onlangs aan het stadsbestuur overgemaakt. De stad is zinnens de restauratie op gang te brengen.

4. Het huis van 't Sestich, Naamsestraat, is eigendom van het Fonds der Schoolgebouwen. Voor de restauratiewerken werd een ontwerper aangeduid. In opdracht van de Rijksdienst werd een historische studie gemaakt.

De Backer-Van Ocken

Ik zal bij mijn Collega van Nationale Opvoeding aandringen dit dossier te bespoedigen.

5. Wat het Van Daelecollege betreft, eigendom van de KUL dit restauratiedossier is klaar. Van zodra het dossier aan mijn diensten wordt overgemaakt, kan het KB ter subsidieverdeling getroffen worden en de aanbesteding plaats hebben. De eigenaars van het Drietongencollege, Busleidinggang, werden door mijn diensten aangeschreven om dringende herstellingswerken uit te voeren.

Tot slot dank ik het geachte lid omdat hij onze campagne voor de stadsvernieuwing volledig onderschrijft.

Wel heb ik een kleine wanklank menen te ontdekken in zijn lofbetuiging, met name dat hij enigszins gekant is tegen de twintigmeteraffiche. Nochtans moet ik zeggen dat de sensibilisatie die sedert 1975 in het land is waar te nemen voor onze monumenten, voor de restauratie en voor de bescherming ervan, gedeeltelijk te danken is aan deze misschien ietwat groots opgezette, maar toch duidelijk zichtbare affiches.

Wat de inventaris betreft, weet het geachte lid dat wij ter zake enorme inspanningen hebben geleverd. Hij verwijst trouwens naar de boekdelen die door onze diensten zijn uitgegeven. Hij betwijfelt evenwel de follow-up en de dynamiek die uitgaat van deze inventarisatie.

Ik wil hier verwijzen naar hetgeen de heer Lagae heeft gezegd. Er is inderdaad enorm veel te restaureren. Wat de restauratie betreft, voeren wij de meest vrijgeveige politiek van heel Europa. Er is dus veel werk, vooral in steden die vrij laat gesensibiliseerd zijn voor hun historisch erfgoed. Alles kan niet in één dag geschieden, wel is het zo dat wij blijvende inspanningen moeten doen om nog sneller te werk te gaan. Ik wil er echter het geachte lid op wijzen dat het koninklijk besluit voor de subsidiëring, dat reeds lang op zich laat wachten, eindelijk in zijn definitieve vorm het advies van de Raad van State heeft verkregen en binnen zeer korte tijd aan de bevoegde com-

missie zal worden voorgelegd, waardoor het tempo van bepaalde restauraties zeker zal worden opgevoerd.

De heer Kuijpers heeft ook gesproken over de oude ambachten naar aanleiding van de klokkengieterij die ter ziele gegaan is, wat wij ook ten zeerste betreuen. U weet dat wij reeds zes jaar geleden ons bewust zijn geworden van het gevaar dat onze oude ambachten bedreigde. Wij zijn zo ver gegaan om in Bokrijk en in onze verschillende kunstscholen bepaalde cursussen in te richten. Thans zijn er ook op provinciaal niveau initiatieven genomen. Wij zijn het met de heer Kuijpers eens dat deze zaak niet mag teloor gaan. Reeds verschillende jaren hebben wij geprobeerd dat te verhelpen en wij zullen dit in de toekomst ook blijven doen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter: De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, geachte vergadering, ik wil met een zin starten uit de uiteenzetting van onze collega Lagae, namelijk „er komt geen agressiviteit bij te pas”. Ik kan dat doen rijmen en zeggen „maar zeker ook geen passiviteit”. En daar gaat het nu juist om. Ik ben blij met het antwoord van de minister. Het is een zeer bevredigend antwoord, maar er moet mij toch iets van het hart. Ik heb de foto's getoond en ik heb dit niet gedaan om een nummertje op te voeren. Wanneer men ziet hoe in een kerkgebouw in de eigen buurt bijvoorbeeld het filigraanwerk van de altaarvoorzetstukken onherroepelijk beschadigd zijn, dan kan men moeilijk onbewogen blijven. Ik heb al de parlementaire vragen die in de loop der jaren over de kerk werden gesteld, gebundeld in een interpellatie. Het is geen agressiviteit, het is de passiviteit die mij hiertoe noopt.

U spreekt in uw antwoord over „de vrijgevigste politiek”. Ik kan op dit ogenblik – maar de UNESCO-cijfers bestaan – geen precieze cijfers geven. Ik weet wel dat België binnen de Europese Gemeenschap inzake de bescherming van het bouwkundig erfgoed op de negende plaats komt.

Ik pleit voor het volgende. Wij moeten integrerend tewerkgaan. Aan de ene kant wordt er geld ter beschikking gesteld voor de schoolgebouwen via het Waarborgfonds. Ik ben blij dat minister Geens aanwezig is. Het gaat daarbij om zeer veel geld. Aan de andere kant bestaat er echter geen doorstroming. Wat ik in het volgend tienjarenplan voor de universiteiten graag zou ingebouwd zien, is een re-affectatie van de gebouwen. Dit is mogelijk voor dergelijke instellingen. Het is ook gedeeltelijk gebeurd voor Leuven, denk maar aan het Kasteel van Arenberg. De re-affectatie moet reëel worden ingebouwd in het nieuwe plan voor de universitaire investeringen. Vooral nu, met de uitzwerping van de overheidsdiensten naar de deelstaten, kunnen in de eerste plaats de historische gebouwen worden gebruikt. Deze integratiepolitiek lukt in Nederland en in Duitsland, waar men nochtans een veel slechtere start heeft gekend.

Nog enkele woorden nu over de ambachten Er zijn cursussen : applaus, Bokrijk : applaus. Ik stel vast dat er bij ons in Vlaanderen in verschillende deelsectoren – brouwerijen, gieterijen, meubelmakerijen – een aantal knappe mensen niet aan bod komen omdat ze geen statuut hebben. Ik denk hier bijvoorbeeld aan de heer Sergeys. Zijn klokkengieterij zal wellicht moeten verdwijnen. Wat moet een dergelijk man, een industrieel ingenieur, met al zijn ervaring dan nog beginnen ? Wanneer hij 5 à 10 jaar uit het vak is en hij heeft slechts nu en dan enkele cursussen, dan verliest hij zijn bekwaamheden. Ik pleit voor wat men in Frankrijk noemt een Institut National, en wat in Vlaanderen een Vlaams Nationaal Instituut zou kunnen zijn. Daar zouden ambachtsslui zich niet alleen bezighouden met restauraties, maar ook met het doorgeven van hun technische kennis.

Mevrouw de Staatssecretaris, ik wil niet besluiten zonder nog even 'uw aandacht te vestigen op wat hier werd gezegd door de mede-interpellant. Ik meen dat hij zich daarbij heeft gebaseerd op een krantenknipsel uit de Nieuwe Gids van maandag 25 mei.

De heer A. Lagae : Mijnheer Kuijpers,

Lagae

er is een persconferentie geweest en het verwondert mij enigszins dat u in uw interpellatie de elementen van de persconferentie niet hebt opgenomen om het probleem juister en duidelijker naar voren te brengen.

De heer W. Kuijpers : Mijnheer Lagae, ik zal u straks mijn dossier overhandigen. Dan zal duidelijk uit de details blijken met welke zorg het is samengesteld. Het is op basis van dit dossier, dat ook werd overgemaakt aan de stadsdiensten, dat dit persartikel en die persconferentie geboren zijn. Er is slechts één zaak die niet juist is, met name de titel die melding maakt van 500 miljoen.

Mijnheer Lagae, zie hier een voorbeeld waarvan u, met uw ervaring, zeker op de hoogte bent. De Sint-Kwintenskerk, destijds in een zeer erbarmelijke staat, werd vóór enkele jaren volledig opgeknapt voor een kostprijs van 18 miljoen.

De heer A. Lagae : Voor de Sint-Jacobskerk is er een probleem van stabiliteit en niet van het zuiver maken van stenen of het inzetten van nieuwe glasramen.

De heer W. Kuijpers : U moet toch toegeven, mijnheer Lagae, dat er tussen 18 miljoen en 500 miljoen een enorm verschil is. Ik zal dan ook een motie van afkeuring indienen. Er is toch een voogdijplicht. Sedert 1963 sluit het voogdijlichaam de provinciale overheid, deze kerk. Sedert 1970 bestaat er een inventaris van het roerend en onroerend patrimonium. Welnu, er moet een voogdijplicht worden nagekomen. Men moet niet gaan schermen met het argument dat de restauratie aan de stad 500 miljoen gaat kosten. Het is toch duidelijk dat in de stadsbegroting, die verantwoordelijk is voor de kerkfabriek, dus de begroting van de provincie en van het vroegere ministerie van Nederlandse Cultuur, er voldoende geld aanwezig moet zijn om dergelijk uniek bouwwerk te redden. Men mag derhalve nu niet praten over een half miljard, om de goede reden dat de studie ter zake niet is gebeurd.

Ik heb met de architect en de aannemer gesproken die bij de schoringswerken betrokken waren. Binnen een

bedrag van 100 miljoen kan men én de schorsing én de restauratie volledig uitvoeren en opknappen.

De heer A. Lagae : Ja, maar met dien verstande dat er na de schoringswerken geen enkele waarborg wordt gegeven over de stabiliteit van het gebouw.

De heer W. Kuijpers : Mijnheer Lagae, ik wil hieromtrent één argument aanvoeren. In het buitenland heeft men reeds dergelijke taken opgeknapt. Ik verwijs naar de Prinskerk in Delft, die ongeveer in dezelfde omstandigheden diende te worden gerestaureerd. Uit dit dossier heb ik dan ook cijfergegevens geput. Mits een dragende betonnen plaat te gieten – dus niet de oude dierenvellen die thans de steun bieden aan deze kerk – heeft men de Prinskerk in Delft gered. Mede rekening houdend met de muntwaarde van deze tijd, kwam men toen lang niet aan een kostprijs van een half miljard.

In ieder geval verheugt het mij dat wij met deze interpellatie de reeds bestaande aandacht van de overheid opnieuw op dit probleem hebben gevestigd. Ik meen dat het dossier op deze wijze op de goede weg is. **(Applaus bij de VU)**

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heer R. Vandezande werd tot besluit van de interpellatie van de heer Kuijpers tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting over de gebrekkige monumentenzorg te Leuven en inzonderheid de teloorgang van de Sint-Jacobskerk, een met redenen omklede motie van afkeuring ingediend.

Overeenkomstig artikel 50, punt 7, van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens onze eerstvolgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Door de heren Verhaegen en Van Elewyck werd tot besluit van de interpellatie van de heer Kuijpers tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting over de gebrekkige monumentenzorg te

Leuven en inzonderheid de teloorgang van de Sint-Jacobskerk een eenvoudige motie ingediend.

Overeenkomstig artikel 50, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens onze eerstvolgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening over de waterbeheersingswerken in het stroomgebied van Pas- en Steenbeek

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Walter Peeters tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening over de waterbeheersingswerken in het stroomgebied van Pas- en Steenbeek.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters, (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, heren Ministers en Staatssecretarissen, waarde collega's, op 1 februari 1980 werd een koninklijk besluit genomen waarin onteigening van grondstroken wordt voorzien ter uitvoering van waterbeheersingswerken in het stroomgebied van Pas- en Steenbeek tot sanering van waterzieke landbouwgronden in dit gebied.

Verbazingwekkend ! Voor een gebied waar waterbeheersingsproblemen in de ruime zin van het woord, met name wateroverlast en watertekort zelden voorkomen, werd een reusachtig, gigantisch, grotesk waterbeheersingsproject uitgewerkt. In het begin van de jaren zeventig werden de verschillende betrokken gemeentebesturen van Herdersem, Wieze, Lebbecke, Denderbelle en Sint-Gillis-Dender-

De heer Walter Peeters (VU) interpeleert Staatssecretaris P. Akkermans (CVP)

monde in kennis gesteld van de plannen van het Ministerie van Landbouw. Het studiebureau SWB werd als ontwerper aangesteld. Om te voorkomen dat het nut van dit project zou betwist worden, werd eerst het pomp-gemaal te Denderbelle aangebracht, waarna de kalibreringswerken van het betrokken waterbeheersingsdebiëet automatisch moesten volgen, dit volgens dezelfde filosofie van onze wegenbouwers : eerst de bruggen bouwen, daarna moet de wegaanleg tussen deze bruggen ook maar volgen.

Het doel van deze voorgenomen grootteske, megalomane werken beoogt immers, en ik citeer : „de aanpassing van de afmetingen van de Pas- en Steenbeek nodig om, in het kader van de rechtekking van de Dender, het op te richten pompstation optimaal te benutten ten bate van de sanering van de landbouwgronden”.

Het ‘ontwerp werd opgemaakt door het studiebureau SWB op 9 december 1975 en de kostprijs werd toen reeds geraamd op 78.019.941 frank. Hiertoe

zouden op het grondgebied van Herdersem, Wieze, Lebbeke, Denderbelle en Sint-Gillis-Dendermonde rechtekkingen, uitdiepingen, verbredingen en verhardingen van grachten en beken moeten worden uitgevoerd. De vorm van deze werken is dermate opgezet dat zij berekend werden op uitzonderlijke pieken die om de 10 à 20-jaar voorkomen. Voor het grootste gedeelte van deze grachten en beken is dit, om het zacht uit te drukken, verbazingwekkend. Immers, een groot deel van dit gebied heeft uiterst zelden te lijden van wateroverlast en wattertekort en wie de toestand ter plaatse kent staat ten zeerste verwonderd wanneer hij hier over „waterzieke gronden” hoort spreken. Dit is eveneens het geval voor iedere landbouwer die in dit gebied, al generaties lang, zijn gewassen teelt evenals de bloemenkweker die hier het voor deze streek zo kenmerkend beroep uitoefent. Daarentegen kan worden gesteld dat normale ruimings- en onderhoudswerken het grootste gedeelte van de knelpunten kunnen opheffen, werken, mijnheer de Staatssecretaris, die reeds meer dan tien jaar worden verzuimd. Daar waar de beken buiten hun oevers treden is dit inderdaad meestal te wijten aan vroegere fouten in de waterbeheersing : zo vormt het overgaan in te kleine duikers één van de meest voorkomende knelpunten. Niettegenstaande deze eenvoudige vaststellingen werd er echter een ontzettend kostelijk en bovendien zinloos waterbeheersingsproject op stapel gezet. Dat dit tot stand kwam in een periode waarin verspilling eerder als een deugd werd aanzien, hoeft nauwelijks verwondering te wekken. Immers op het einde van de jaren 1960, begin 1970 mocht men duizenden hectaren landbouwgrond verkwanselen, honderden bomen en struiken weghakken, ongestoord landschappen en groengebied verminken voor de aanleg van autowegen, kanalen en woongebieden, zodat er in Vlaanderen nog maar weinig open ruimten voor handen zijn.

Nu het echter stilaan tot de meeste mensen doordringt dat een absoluut halt dient te worden toegeroepen aan het ongebreideld vernielen van onze leefruimte, komt men met deze totaal overbodige landschaps- en natuur-

verstorende werken op te proppen.

Tegen dit onzinnig project kunnen dan ook heel wat gefundeerde bezwaren worden geformuleerd.

Zo zijn er eerst en vooral een ganse reeks technische bezwaren. De werken zijn erop gericht om overstromingen in dit fragmentair deel van de Dender te beheersen. Hierbij geeft men er zich echter geen rekenschap van dat het zogenaamd snel ontwateren van dit gedeelte niets anders betekent dan het kumulieren van de problemen verderop in het stroombekken gelegen. Wat de problematiek van het stroombekken betreft, moeten twee belangrijke onderverdelingen gemaakt worden : enerzijds de Pas- en Steenbeek en anderzijds het Denderbelle Broek.

Het plaatselijk en sporadisch buiten de oevers treden van de Pas- en Steenbeek wordt in hoofdzaak veroorzaakt door technische fouten van vroegere waterbeheersingswerken. Tevens mag worden gesteld dat door het toenemend bedekken van de bodem, de doordringbaarheid van de bodem wordt beperkt en hierdoor het afvoeren van het water in een versneld tempo toeneemt. Bovendien was de Pasbeek, tot ongeveer 1938 onderhevig aan de getijdewerking waardoor de doorstroomsectie van de beek ruim voldoende is geworden.

Doordat de grond van de Pasbeek hoofdzakelijk uit vaste klei bestaat en het tracé en profiel, na verloop van de tijd, volledig in evenwicht is, zijn de oevers praktisch loodrecht en stabiel. In de loop van de zestiger en zeventiger jaren zijn wel enkele onoordeelkundige ingrepen en werken verricht. Zo ondermeer het aanbrenge van te smalle duikers en overwelvingen. Het is in de buurt van deze technische anomalieën dat er dan ook sporadisch wateroverlast was. In een aantal gevallen heeft men hier al aan verholpen.

De overstromingen die thans occasioneel plaatsvinden, van de beek in de omringende weilanden in het Denderland, zouden echter onvermijdelijk blijven voorkomen, ook na de eventuele uitvoering van de geplande werken. Immers, op deze pieken heeft gans het stroomgebied dezelfde pro-

W. Peeters

blemen, waardoor een snel overhevelen, bijvoorbeeld in de Dender, onmogelijk is.

Integendeel, men zal het Denderbellebroek laten overstromen om de hoogwaterstand op te kunnen vangen. Wanneer men dan vaststelt dat, door de geplande werken, de doorstroomsecties worden vergroot, terwijl de duikers en de overwelvingen worden behouden op hun huidige dikwijls reeds te kleine sectie en dat er bovendien rechttrekkingen worden uitgevoerd, waardoor een debiettoename wordt veroorzaakt die verderop niet kan worden opgevangen, dan is het zonder meer duidelijk dat men hierdoor meer problemen schept dan men er oplost.

De problematiek van het Denderbellebroek wordt niet alleen gevormd door de aanvoer van water uit Pas-, Steen- en Grote Beek, maar tevens door het ondertrekken van het Broek bij een te hoge waterstand van de Dender en van de andere stroombekkens.

Het is tevens onloochenbaar dat deze beide elementen telkens samengaan en dat geen enkele kanalisatie van rivieren dit kan oplossen. Verdere rechttrekkingen van rivieren en stromen verhogen trouwens de afvoersnelheid, waardoor het debiet het bergingsvermogen van de rivier stroomafwaarts steeds gaat overtreffen. Het Denderbellebroek vervult in dit opzicht een onschatbaar bergingsvermogen. Juist bij hoogwaterstand blijkt het nuttig, het Denderbellebroek te laten overstromen, maar een versnelde afvoer van het water, door grotere stroomsecties en rechttrekkingen van beken, veroorzaakt een dermate cumulatief effect, dat de overstromingen in een steeds versnellend tempo zouden toenemen.

Anderzijds brengt de vergrote stroomsectie mee dat, bij geringe regenval, het water onmiddellijk wordt afgevoerd, waardoor er voor bepaalde delen zich verdrogingsverschijnselen kunnen voordoen. Dit laatste is catastrofaal voor de ontzettend rijke fauna en flora van het Denderbellebroek. Konkreet betekent dit een totale ver-

nieling van het Denderbellebroek. Niet alleen door het uitvoeren van de werken zelf, maar vooral als resultaat van deze ingrijpende veranderingen in de natuur.

Dat brengt ons tot de enorme biologische en ecologische bezwaren tegen dit project.

De voorgenomen werken hebben slechts één bekommernis: het zo snel mogelijk afvoeren van water. Door op een dergelijk eenzijdige en ondoordachte wijze het beekstelsel te benaderen, gaat men voorbij aan een aantal essentiële functies, die beeksystemen, als belangrijke ecosystemen, vervullen.

Eén van deze „vergeten” functies is het zuiveringsaspect. Door het recht-trekken, verdiepen, verbreden wordt deze zuivering schier onmogelijk. Het zuurstofgehalte daalt immers op een dermate belangrijke wijze dat de afbraak van verontreinigende bestanddelen nog slechts in beperkte mate kan gebeuren. In de zomer wordt het zuurstofgehalte door de temperatuurstijging bovendien nog bijkomend verlaagd.

– *Mevrouw G. Devos, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

– Het sneller afvloeien van water, het bedekken van de bodem met ondoordringbaar materiaal, heeft voor gevolg dat het indringen van het water in de bodem sterk beperkt wordt, waardoor de drinkwatervoorziening steeds moeilijker kan verzekerd worden door ondergrondse bronnen. Dit sneller afvloeien brengt tevens mee dat de erosie, in een nog versneld tempo, plaatsgrijpt, waardoor de sedimentatie in de rivieren en stromen, waarin deze beken uitmonden, steeds sterkere vormen gaat aannemen.

– Bovendien hebben deze werken een vernietiging van verschillende biotopen – in de beek, op de bodem en aan de oever – tot gevolg. Gezien de grotere snelheid, het vlugger droogvallen en het bekleden van de bodem met milieu-onvriendelijk ke elementen, is de kans dat de oever- en beekbegeleidende levensgemeenschappen zich zouden herstellen of weerkeren, zeer miniem. Bovendien

CVP-leden C. Moors en J. Verroken. Voorgond . Staatssecretaris R. Steyaert (CVP)

deze werken gepaard gaan met de vernietiging van honderden bomen en struiken. Verder wijzigt het kanalisieren van deze grachten en beken totaal het landschapsbeeld van het betrokken gebied: kronkelende beken worden vervangen door rechte, brede en diepe „kanalen”. Elke oeverbedekking verdwijnt, waardoor het landelijk karakter van het gebied, zoniet vernield, dan toch ernstig verminkt wordt.

In derde instantie zijn er een aantal belangrijke economische bezwaren.

Een kosten-batenanalyse zou zeer negatief voor de voorgenomen werken uitvallen. Zoals reeds gezegd werd het ontwerp van de werken opgemaakt door het studiebureau SWB op 9 december 1975 en werden toen reeds de kosten van de werken geraamd op 78.019.941 frank.

De ontwerpkosten zelf lopen reeds in de miljoenen en waren in feite nutteloos.

Verder zijn er de onteigeningen. Te Lebbeke zouden voor dit project niet minder dan 5 ha 39 a 26 ca moeten

W. Peeters

onteigend worden ; voor Aalst is dat nog eens 4 ha 72 a 73 ca ; de onteigeninggegevens voor Dendermonde zijn ons niet bekend. Dit betekent een totaal van 10 miljoen frank, uitsluitend te besteden aan onteigeningen. Daarnaast dienen ook uittredingsvergoedingen en andere (o.m. voor afsluitingen) en de kosten voor het omhakken van bomen en struiken betaald te worden.

Naast de onteigende oppervlakte dient een nog onbekend deel bijgevoegd te worden om de uitvoering van de werken mogelijk te maken. Bij de onteigeningen te Lebbeke alleen reeds zijn er meer dan 49 percelen gemeoid. Dit brengt mee dat de kostprijs voor onteigeningen nog sterk zal oplopen.

Tevens zijn niet alleen een aantal eigenaars gewijzigd sinds de opmaak van het plan, maar er zijn bovendien ook een groot aantal fouten geslopen bij het opstellen van de te onteigenen eigenaars. Dit brengt mee dat het gemeentepersoneel, met name de Technische Dienst, een extra belasting krijgt om deze gegevens te verbeteren en te actualiseren.

Een nefast gevolg van de onteigeningen is, buiten de kosten, een belangrijke vermindering van de landbouwgrond. De landbouwers staan hierdoor voor een jaarlijks minder inkomen van 150.000 frank tot 200.000 frank. Dit heeft ook zijn weerslag op de belastingen : personenbelasting en belasting op de kadastrale inkomens.

De werken zelf betreffen niet alleen het rooien van bomen en struiken en het kalibreren, dus rechttrekken, verbreden, uitdiepen van beken en sloten, maar tevens het vullen van oude beddingen, wat een vermindering betekent van het bergingsvermogen van de beek, het aanbrengen van taludversterkingen in beton en in tropisch hardhout, het maken van nieuwe kunstwerken, zoals duikers, 'uitmondingsvoorzieningen, een vaste stuw enzovoort.

Alle uitvoeringskosten, die door de overheid gemaakt worden, moeten door leningen gefinancierd worden en zullen hierdoor nog eens meer dan verdubbelen.

Door de diepte van de nieuwe beken zal de waterstand in het betrokken gebied dalen en zal een belangrijke toename van het watertekort in de zomer onvermijdelijk zijn. Er dient immers op gewezen dat de periodieke problemen van watertekort minstens even groot zijn als deze van de waterovervloed.

Een hoeveelheid houtige gewassen, bomen en struiken, die meer dan één ha bos vertegenwoordigen, zal worden omgehakt. De jaarlijkse houtaan-groei daarvan bedraagt 6 tot 8 m³.

En voor deze werken, mijnheer de Staatssecretaris, is in het dossier geen enkele technische verantwoording voorhanden noch een analyse van de problematiek op basis van aanwijsbare knelpunten.

Ten slotte zijn er nog ernstige juridische bezwaren. De twee beeksystemen lopen over drie fusiegemeenten : Aalst, Lebbeke en Dendermonde. Het openbaar onderzoek werd te Aalst ingesteld op een ogenblik dat in de andere gemeenten. dit onderzoek reeds lang voorbij was (voor Lebbeke was dat september 1979, voor Dendermonde van 26 maart 1980 tot 9 april 1980). Sterker nog, reeds voor het openbaar onderzoek te Aalst zou plaats vinden, was er al een koninklijk besluit getroffen waarbij het onteigeningplan reeds goedgekeurd was ! In dit koninklijk besluit, daterend van 1 februari 1980 staat onder meer vermeld in artikel 1 — ik citeer letterlijk — „voor de uitvoering van de waterbeheersingswerken in het stroomgebied van de Pas- en Steenbeek is het onontbeerlijk, dat de grondstromingen, die gelegen zijn op het grondgebied van de steden Aalst en Dendermonde en de gemeente Lebbeke, en die met een gele en groene kleur op de bijliggende 21 plans zijn verdeeld, onmiddellijk en ten algemene nutte voor rekening van de gemeente Lebbeke in bezit worden genomen. Dienvolgens zal de onteigening van deze grondstroken overeenkomstig de in artikel 5 van de wet van 26 juni 1962 omschreven regels, geschieden”. In feite komt deze tekst hierop neer dat alle bezwaren, die de belanghebbende bij het openbaar onderzoek zouden indienen, gewoon, reeds bij voorbaat waardeloos waren vermits de te onteigenen perce-

len reeds bleken vast te liggen.

Op het Kabinet van de Minister wist men destijds te vertellen dat er een „vergissing” in het spel was.. De 21, bij het koninklijk besluit van 1 februari 1980 horende, kaarten zouden enkel op de gemeente Lebbeke slaan zodat de tekst van het koninklijk besluit in dat geval foutief is opgesteld. Hierbij dient toch te worden opgemerkt dat, indien men te Lebbeke onteigent volgens het huidige plan, het logisch is dat aan datzelfde plan op het grondgebied van Aalst géén fundamentele wijzigingen worden aangebracht, laat staan dat men de onteigeningen zou durven in vraag stellen !

Door eerst stroomafwaarts te onteigenen plaatste men de bevolking van Aalst aldus voor een voldongen feit. Indien een onteigening zou noodzakelijk zijn, is het toch evident dat men eerst in de bovenloop onteigent . . .

Men zou er derhalve best aan doen het vermelde koninklijk besluit, uit respect voor en in het belang van de betrokken bevolking van Aalst, in te trekken, wat overigens juridisch noodzakelijk is, gelet op de hogervermelde zogenaamde „vergissing”.

Mijnheer de Staatssecretaris, tot besluit van onze interpellatie dringen wij, wat betreft de waterbeheersing in het stroomgebied van Pas- en Steenbeek, naast het intrekken van het koninklijk besluit van 1 februari 1980 aan op :

1. dringende onderhoudswerken en dat niet alleen aan de in het project vermelde waterlopen ;
2. wegwerken van de nog bestaande technische anomalieën van vroegere waterbeheersingswerken ;
3. prioritaire investering van het aldus uitgespaarde kapitaal in maatregelen om het water van deze beeksystemen opnieuw zuiver te maken ;
4. dringende samenstelling van een multidisciplinaire werkgroep bij uw kabinet om zo spoedig mogelijk tot een verantwoorde oplossing te komen.

De Voorzitter : De heer Akkermans, Vlaamse Staatssecretaris voor Streek-

Voorzitter

economie en Ruimtelijke Ordening heeft het woord.

De heer P. Akkermans, Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening (*op de tribune*): Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, de ontworpen werken hebben in hoofdzaak tot doel een betere waterbeheersing in de stroomgebieden van de Pas- en Steenbeek en van de Vondelbeek tot stand te brengen en meer concreet het zeer ernstige gevaar voor overstroming in de streek van Dendermonde uit te schakelen. Door de werken zoekt men namelijk in eerste instantie te voorkomen dat de Vondelbeek en vooral het gemaal aan de monding van die beek in de Schelde overbelast worden en dat hierdoor een groot gedeelte van de dichtbebouwde woonwijken van Sint-Gillis-Dendermonde overstroomd zouden kunnen worden.

Bij langdurige regenneerslag dient de Vondelbeek inderdaad niet alleen een zeer grote hoeveelheid water uit haar eigen stroomgebied af te voeren, maar ontvangt ze bovendien nog een aanzienlijk gedeelte dat bij was op de Dender over de Denderdijk in het Denderbellebroek vloeit. Het water dat het Denderbellebroek onder water zet komt via de Denderbelse beek, die de Bandsloot, d.i. de samenvloeiing van de Pas- en Steenbeek, met de Vondelbeek verbindt voor een deel in de laatstbedoelde beek terecht.

Met het oog op de ontlasting van de Vondelbeek en de hiermede verband houdende beveiliging van het gemaal aan de monding van die beek, is het nodig dat het Denderbellebroek tot een afgesloten wachtbekken wordt omgevormd en dat een deel van het wasdebiet van de Vondelbeek naar de Steenbeek wordt afgevoerd. Vandaar dat het ontwerp van de omstreden waterbeheersingswerken in eerste instantie voorziet in de dichting van de bestaande verbinding tussen de Vondelbeek en de Bandsloot, derwijze dat voortaan geen water meer uit het Denderbellebroek naar de Vondelbeek zou kunnen afvloeien. Verder

zou ook een verbinding tussen de Vondelbeek en de Steenbeek tot stand gebracht worden, ten einde een deel van de topdebieten van de Vondelbeek naar het Denderbellebroek te kunnen afvoeren en zodoende het gemaal op de Vondelbeek in bijkomende mate te beveiligen.

Dit kan slechts verwezenlijkt worden, voor zoveel de mogelijkheden die het onlangs door het Ministerie van Openbare Werken in het Denderbellebroek opgerichte gemaal biedt en de aanvoer van het water via het waterloppennet opwaarts van het Denderbellebroek zoveel mogelijk vertraagd worden. Vandaar dat in het ontwerp van de waterbeheersingswerken waarover het hier gaat tevens de volgende werken zijn vervat :

a) aansluiting van het waterloppennet in het Denderbellebroek op het gemaal dat door toedoen van het Ministerie van Openbare Werken werd opgericht ;

b) het afsluitbaar maken van de duikers in de dijk van het Denderbellebroek ;

c) het verhogen van de bergingscapaciteit van het waterloppennet opwaarts van de Denderbellebroek.

De ontworpen werken hebben dus geenszins tot doel de landbouwgronden in het stroomgebied van de Pas- en Steenbeek te saneren. Dit neemt echter niet weg dat de uitvoering van die werken een gunstig effect zal hebben voor de waterbeheersing van de landbouwgronden in de vallei van de Pasbeek.

Ten slotte zou met het oog op een maximale beveiliging van het gemaal op de Vondelbeek de overwelfde Vondelbeek aan haar instroomzijde uitgerust worden met een automatische krooshekreinigingsinstallatie.

Bij de beoordeling van de voorgenomen werken en de ermee verband houdende uitgaven dient dus in de eerste plaats het nagestreefde doel in overweging genomen te worden. Tevens dient erop gewezen te worden

dat de waterlopen opwaarts van het Denderbellebroek thans behoorlijk worden onderhouden en dat een intensivering van de ruimings- en onderhoudswerken een gevoelige versnelling van de waterafvoer dient nagestreefd te worden. Ik kan dan ook geenszins akkoord gaan met de technische en economische bezwaren die het geachte lid tegen de voorgenomen werken formuleert.

Bij de administratie zijn geen waterbeheersingswerken waarvan de technische anomalieën zouden moeten worden weggewerkt in de vallei van de Pas- en Steenbeek bekend.

Het lijkt mij evenwel nuttig dat de uitvoering van de ontworpen werken ecologisch zou worden begeleid, ten einde te vermijden dat de biologische en ecologische bezwaren die het geachte lid vreest bewaarheid zouden worden. Aangezien de werken in opdracht van de gemeente Lebbeke zouden worden uitgevoerd, dient het initiatief voor een ecologische studie van de werken mijns inziens van dat gemeentebestuur uit te gaan. Wat ten slotte de juridische bezwaren van het geachte lid betreft, stip ik aan dat er geen verband bestaat tussen het koninklijk besluit van 1 februari 1980, waarbij de gemeente Lebbeke gemachtigd wordt de grondstroken die voor de uitvoering van de werken nodig zijn ten algemene nutte te verwerven, en het onderzoek de commoditeit en incommoditeit dat te Aalst plaatsvond. Ik zie dan ook geen reden tot opheffing van dat koninklijk besluit. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters : Mevrouw de Voorzitter, Mijnheer de Staatssecretaris, geachte collega's, ik wil er de heer Staatssecretaris op wijzen dat hij aan het fundamentele aspect van mijn interpellatie niet is tegemoet gekomen.

Eerst en vooral heb ik getracht te betogen, en dat op een zo volledig mogelijk gedocumenteerde wijze, dat juist door het vergroten van het debiet, van het kalibreren, het verruimen, het ver-

W. Peeters

breiden en het rechtekken van het Pas- en Steenbeekgebied de problemen zullen worden gecumuleerd stroomafwaarts, met al de ecologische en hydraulische effecten vandien.

Ten tweede, mijnheer de Staatssecretaris, bent u nogal luchtig over de bestaande anomalieën heen gegleden.

Ik nodig u en uw diensten uit voor een prachtige natuurwandeling langs het Pas- en Steenbeekgebied om de visu zich van de bestaande anomalieën en de bijna noodzakelijke invloed ervan op de waterbeheersing te overtuigen.

Iedereen die langs het Pas- en Steenbeekgebied woont en die dit gebied kent weet dat de waterbeheersing in de nauwe zin van het woord, namelijk wateroverlast en watertekort, nagenoeg onbestaande is en wanneer er wel sprake van is, is er eerder een watertekort. Bovendien weet iedereen ook waar de bekende anomalieën bestaan die in het betrokken stroomgebied tot de sporadische overstromingen leiden.

Mijnheer de Staatssecretaris, het spijt mij terecht dat ik van u op deze twee essentiële delen van mijn interpellatie geen antwoord heb verkregen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer A. Smets tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap over de blokkering van bepaalde gemeentelijke werken die in combinatie met rijksinfrastructuurwerken moeten worden uitgevoerd

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Smets tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap over de blokkering van bepaalde ge-

meentelijke werken die in combinatie met rijksinfrastructuurwerken moeten worden uitgevoerd.

De heer Smets heeft het woord.

De heer A. Smets (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, door het departement van Openbare Werken worden regelmatig werken aan rijkswegen uitgevoerd in combinatie met rioleringswerken ten laste van de gemeenten.

Om technische, verkeerstechnische en financiële redenen is het inderdaad een voordeel deze werken die gedeeltelijk ten laste van de gemeenten vallen, in één bestek op te nemen, zodat ze in één keer gecoördineerd kunnen uitgevoerd worden.

De overgrote meerderheid van de gemeenten doet, voor een gedeelte van de werken dat ten laste van de gemeente valt, een beroep op de in de wet voorziene toelagen, die door uw departement toegekend worden.

De goedkeuring van de aanbesteding van dergelijke gecombineerde werken „Openbare Werken-gemeente” is slechts mogelijk nadat het gemeentelijk aandeel in deze werken goedgekeurd is, hetgeen op zijn beurt afhankelijk is van het verkrijgen van de vaste belofte van toelage.

Naar ik verneem, zijn er voor het ogenblik een groot aantal dossiers van dergelijke „gecombineerde” werken, waarvan de aanbesteding al geruime tijd geleden plaatshad, geblokkeerd wegens het ontbreken van die belofte van toelage.

Mijn bedoeling was vooral de herinrichting van de Generaal Lemanstraat te Berchem, in het licht te stellen.

Het ging hier over een dossier van 7 miljoen frank dat door U, mijnheer de Minister moest toegezegd worden en over een gecombineerd werk met het Ministerie van Openbare Werken van 4 miljard frank waar de vaste belofte uitbleef.

Geachte heer Minister, ik verneem

**Regeringsleden in de Raad :
Staatssecretaris L. De Pauw-Deveen
(SP) en Minister F. Willockx (SP)**

nu dat dit dossier werd vrijgegeven. Ik dank u hiervoor. De werken kunnen dus worden aangevat.

Mijnheer de Minister, ik weet dat er honderden dossiers wachten op een principiële belofte van subsidie, en wat erger is, is dat honderden dossiers van de principiële beloften, wachten op een vaste belofte.

Ik weet ook dat deze dossiers reeds een miniale subsidie vertegenwoordigen van 5.500.000.000 frank en dat u maar kunt beschikken over de helft van dit bedrag.

Ik weet ook dat vele vrienden parlementsleden, burgemeesters en schepenen geregeld komen aandringen om hun dossier boven te leggen.

Daarom juist zou ik willen aandringen op positieve criteria, en niet dat sommigen meer dan 3 jaar moeten wachten en anderen onmiddellijk geholpen worden.

Smets

Geachte heer Minister, ik had graag vernomen hoe de procedure van volgende dossiers die reeds zijn aanbesteed, zal verlopen.

1. Herinrichting van de Passtraat, de Diestbaan en de Markt te Geel – Aanleggen van riolering, wegeniswerken en aanplantingen.
Aanbesteed op 2 oktober 1980.

2. Aanleggen van de zuidelijke omleiding te Mol tussen de rijksweg 12 (Mol-Geel) en de Hofstraat (le ge-deelte).
Aanbesteed op 18 december 1980.

3. Weg- en rioleringswerken langs de rijksweg 2 13 Antwerpen-Bergen op Zoom in de doortocht te Putte.
Aanbesteed op 12 maart 1980.

4. Aanleggen van riolering en fietspaden langs rijksweg 14 tussen Wijnegem en Schilde.
Aanbesteed op 9 april 1980.

5. N. 30 Tongeren-Hamont-Vak Tongeren-Bilzen le fase. Modernisering van de rijksweg van mp. 23.365 tot mp. 26.750 op het grondgebied van de gemeente Hoeselt.
Aanbesteed op 30 oktober 1980.

6. Rijksweg 10 vak Gent-Maldegem. Modernisering van het kruispunt met de weg naar de Nieuwe Bierstalling en Appensvoordestraat te Lovendegem.
Aanbesteed op 4 december 1980.

7. Rijksweg 60, vak Aalst - Dendermonde. Aanleg van het vak tussen de noordelijke oprit tot het viaduct te Aalst en de rechttrekking van rijksweg 60 te Hofstade.
Aanbesteed op 23 april 1980.

Mijnheer de Minister, ik verneem langs de „Bouwchroniek” dat u zoudt gezegd hebben, dat u deze veelkoppige draak van de subsidiëringsprocedure met het vlammend zwaard van de eenvoud te lijf wil.

Het is duidelijk dat de gang van zaken in de huidige economische crisis een nefaste invloed heeft op het werkprogramma van de aannemers wier in-

schrijving voor goedkeuring in aanmerking komt, en ook negatieve consequenties heeft op een constante tewerkstelling in hun bedrijf.

Moeten wij nu juist in deze tijd niet gaan naar kleinschalige projecten, die werkelijk arbeidsintensief zijn, dan naar deze gigantische wegenwerken waar de machines al het werk doen.

Daarom zou ik durven te pleiten om juist nu de + 1.000 aanvragen van gemeentebesturen te steunen en te zorgen dat er een transfer komt van Openbare Werken naar de gemeentebesturen om vooral deze kleinschalige projecten te kunnen uitwerken. Laten we vooral het feit indachtig zijn dat in de bouwsector 50.000 werklozen zijn.

Door het ontbreken van de goedkeuring van het gemeentelijk aandeel in dergelijke gecombineerde werken, lopen verschillende belangrijke wegeninfrastructuurwerken van het departement van Openbare Werken werken waarvoor kredieten beschikbaar zijn, vertraging op, zoals de ring om Mol, en kunnen verschillende werken die noodzakelijk zijn om de verkeersveiligheid van het bestaand rijkswegennet te verhogen, geen aanvang nemen.

Mag ik de geachte Minister dan ook vragen :

1. welke voor elk van voormelde dossiers die ik als voorbeeld heb genomen, de reden is waarom de vaste belofte van toelage voor het gemeentelijk aandeel nog niet toegekend werd ;

2. wanneer de vaste belofte van toelage voor elk van die dossiers zal toegekend worden ;

3. of er in de toekomst voorrang zal worden gegeven aan het verlenen van toelagen voor werken ten laste van gemeenten opgenomen in een gecombineerde aanneming „Ministerie van Openbare Werken - gemeente” ? (**Applaus bij de meerderheid**)

De Voorzitter : De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

**Een deel van de PW-fractie.
Voorgrond : Minister M. Galle (SP)**

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (**op de tribune**) : Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, de goedkeuring van werken aan rijkswegen in combinatie met rioleringswerken verloopt via een speciale procedure daar door eenzelfde aannemer twee categorieën van werken worden uitgevoerd :

– de eigenlijke wegenwerken, die volledig door het Rijk ten laste genomen worden ;

– de rioleringswerken, die ten laste zijn van de gemeente(n) die de betrokken rijksweg doorkruist, met subsidiëringmogelijkheid (65 procent) ten laste van de begroting van het Vlaamse Gewest.

Elke categorie ressorteert onder een afzonderlijke begroting en de dossiers worden door twee verschillende besturen behandeld, met voor elk een afzonderlijke afgevaardigde van de Inspectie van Financiën.

Voor de wegenwerken is dat de begro-

Galle

ting van Openbare Werken en worden de dossiers behandeld door het Bestuur der Wegen of het Wegenfonds, en voor de rioleringswerken is dat de begroting van het Vlaamse Gewest en worden de dossiers behandeld door het Bestuur Gesubsidieerde Werken, afhankelijk van de Minister van de Vlaamse Gemeenschap.

Om een vlotte afwerking van dergelijke dossiers te verwezenlijken, ondanks hun remmende tweeslachtigheid, heeft mijn voorganger destijds een coördinatiebeleid voorgesteld aan het Bestuur der Wegen. Dit voorstel heeft uiteindelijk geleid tot de omzendbrief van 1 februari 1979 van het Bestuur der Wegen aan de provinciale directies der Wegen, de Autosnelwegen en de Intercommunales, waarin een procedure wordt uitgestippeld, die, indien zij door elke betrokken dienst wordt gevolgd, alle administratief en technisch volledige dossiers in een minimum van tijd door de noodzakelijke formaliteiten loodst.

Er is zeker geen sprake van blokkering van mijnentwege. Dit getuigt eveneens de Minister van Openbare Werken zelf in een interview verschenen in „Het Laatste Nieuws” van 29 mei 1981, waarin hij verklaart dat er geen sprake is van blokkering bij de Vlaamse Gemeenschap, doch dat de regio waarschijnlijk te weinig kredieten heeft.

Duidelijker dan elke theoretische benadering is mijns inziens de concrete stand van zaken met betrekking tot elk van de dossiers die door het geachte lid worden vermeld.

– Geel : de werken langs de Rijkswegen nrs. 12 en 25 en de werken tot herinrichting van de markt, Passtraat en Diestbaan werden heraanbesteed ; de bescheiden zijn nog niet in het bezit van mijn administratie.

– Mol : de door de Vlaamse Gemeenschap subsidieerbare werken in het kader van de aanleg van de zuidelijke omleiding tussen de Rijksweg 12 en de Hofstraat betreffen een collector ; het dossier werd op 29 april 1981

door mijn administratie voor Gesubsidieerde Werken doorgestuurd naar mijn administratie voor Sanitaire Bouwkunde.

Zoals U weet, hangen de collectoren af van andere administraties dan riolen.

– Putte-Kappelle : het dossier met betrekking tot de wegen- en rioleringswerken langs de RW nr. 213 Antwerpen – Bergen-Op-Zoom werd door het Provinciebestuur nog niet aan mijn administratie toegezonden.

– Wijnegem-Schilde : het dossier van deze werken – rioleringen en fietspaden – is omwille van zijn onvolledigheid niet vatbaar voor afhandeling.

– Hoeselt : mijn administratie meent dat er een onregelmatigheid is in de laagste inschrijving voor deze werken tot modernisering van de Rijksweg 30 ; deze zaak werd aanhangig gemaakt bij de Algemene Technische Diensten van het Ministerie van Openbare Werken.

– Lovendegem : het onderzoek met betrekking tot dit dossier is beëindigd en ik zal eerstdaags de vaste belofte terzake kunnen verlenen.

– Hofstade (Aalst) : het dossier met betrekking tot de aanleg van het vak tussen de noorderlijke oprit tot de viaduct te Aalst en de rechttekkening van de Rijksweg 60 werd tot nog toe door het Provinciebestuur niet aan mijn administratie toegezonden.

Geachte collega, ik meen te mogen opmerken dat het gebruik van de termen als „blokkering” met betrekking tot deze dossiers op geen enkele grond berust. U zult die term wel ruiterlijk willen milderen.

Ik vestig de aandacht van het geachte lid op het feit dat, na de behandeling van de globale dossiers in de diensten van het Bestuur der Wegen of het Wegenfonds, het dossier „gemeentewerken” nog een weg moet afleggen bij het opdrachtgevend bestuur (goedkeuring door de bevoegde organen van de gemeente) en bij de voogdij-

verheid (het Provinciebestuur, na onderzoek door de provinciale technische dienst), alvorens het bij mijn administratie aanhangig gemaakt wordt.

Anders gezegd : het wegendossier komt veel sneller bij de Minister van Openbare Werken dan het rioleringsdossier bij de Minister van de Vlaamse Gemeenschap. Dat onderscheid mag niet uit het oog verloren worden vóór men denkt aan vertraging of blokkering.

Ik heb mijn administratie steeds opgelegd aan deze „gecombineerde” dossiers een voorkeursbehandeling te geven, en deze stelregel wordt nauwgezet toegepast.

Het spreekt echter vanzelf dat administratieve bespoediging geen concreet resultaat kan opleveren wanneer de beperkte kredieten de uiteindelijke beslissing op de helling zetten.

Dat gebrek aan kredieten is inderdaad de enige oorzaak waardoor sommige dossiers, alhoewel volkomen in orde, vertraging kunnen oplopen.

Sedert 1 mei 1979 werden op de diverse administraties dossiers voor aanvragen tot subsidiëring behandeld voor een bedrag van 9.044.712.000 frank.

De begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor subsidiëring van werken van ondergeschikte besturen bedroeg in deze periode 5.852.406.000 frank.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer K. Poma tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Over de trage behandeling van de Nederlandstalige klachten bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

De Voorzitter : Aan de orde is de inter-

Voorzitter

pellatie van de heer Poma tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, over de trage behandeling van de Nederlandstalige klachten bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, na de interpellatie over een wegzinkende kerk, over een occasioneel waterprobleem van een beek en over een gesubsidieerde straat, wil ik een meer algemeen probleem behandelen, met name de trage afhandeling van de Nederlandstalige klachten bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Alvorens deze interpellatie te ontwikkelen, kan de vraag gesteld worden of de Vlaamse Raad de aangewezen plaats is, ofwel het nationaal Parlement hiervoor in aanmerking komt.

Ik meen dat de Vlaamse Raad bevoegd is om toezicht uit te oefenen op de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, en wel om de volgende redenen.

1. Aan het Cultuurpact, aangenomen door de toenmalige Cultuurraad, werd niet alleen bij wet maar ook bij decreet, rechtskracht verleend, met name bij decreet van 28 januari 1974.
2. De Nederlandstalige leden van de Vaste Cultuurpactcommissie worden gekozen, voorheen door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, nu door de Vlaamse Raad, krachtens artikel 22 van het Cultuurpactdecreet.
3. Deze leden werden geïnstalleerd door de Minister voor Cultuur, de materiële organisatie geschiedde op de begroting van de Ministers van Cultuur.
4. De Vaste Commissie brengt een jaarverslag over haar activiteiten uit bij de wetgevende kamers en bij de Cultuurraad, luidens artikel 26 van het Cultuurpactdecreet.

5. Klachten uitgaande van leden van de Vlaamse Gemeenschap, worden door de Nederlandstalige leden van de Vaste Commissie behandeld.

6. Er zijn trouwens precedenten en ik ben zo vrij ter zake te verwijzen naar de Handelingen van 18 februari 1975 en 1 juni 1976.

De regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve voorziet dat maatregelen genomen zouden worden om de materiële werking los te haken van de Ministers van Cultuur. Tot hiertoe is hiervan echter niets in huis gekomen.

De Vaste Nationale Cultuurpactcommissie werd ingesteld ter uitvoering van artikel 26 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en werd ook ingesteld ter uitvoering van artikel 26 van het decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact.

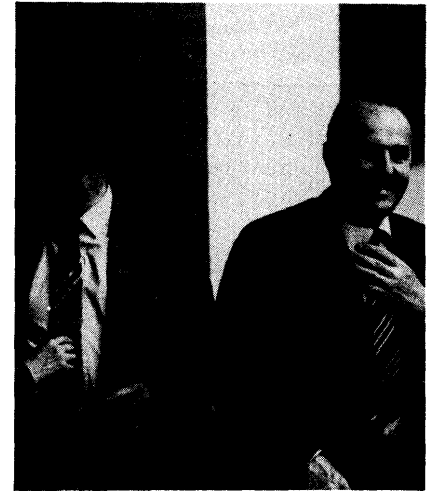
Ik breng het doel van deze Commissie hier in herinnering omdat velen het doel van deze nationale Commissie vergeten schijnen te zijn, waaronder ik de leden van de administratie van deze Commissie rangschik, die blijkbaar alles doen om de goede werking van deze Commissie te saboteren.

Ik stel mij de vraag, bestaat die Commissie nog ? Is zij misschien in alle stilte afgeschaft, opgedoekt bijvoorbeeld bij de omvorming van de Cultuurraad in Vlaamse Raad ?

Wat er ook van zij, ik wil hier de wijze van **werken** van deze Commissie, als een illustratie van een onefficiënt beleid aanklagen. Het is een trein van traagheid ! Als voorbeeld haal ik de klacht aan die ikzelf bij deze Commissie heb neergelegd.

Op 26 juli 1979 – dus bijna 2 jaar geleden – heb ik, volgens alle regelen van de kunst, een klacht neergelegd tegen de wijze waarop het departement van Nederlandse Cultuur de rijkssportcentra beheert.

Op 5 september van hetzelfde jaar werd ik ontvangen door de hoofdinspecteur-directeur en de eerst-aanwe-

CVP-leden A. Vanhaverbeke en C. Marchand

zend inspecteur van de Commissie.

Op 7 september werd mij het procesverbaal van dit onderhoud opgestuurd.

Op 27 maart van verleden jaar werden wij opnieuw uitgenodigd voor een tweede gesprek. Tijdens dit gesprek werden 4 verschillende voorstellen uitgewerkt om tegemoet te komen aan mijn klacht.

Op 30 april van verleden jaar werd in een brief bevestigd. En sindsdien is het windstil. Meer dan een jaar wacht ik op het vervolg, op de verdere afhandeling.

Bijna twee jaar geleden werd mijn klacht neergelegd, meer dan één jaar geleden is die klacht in de doofpot gestoken.

Wat is het gevolg hiervan ?

De rij kssportcentra worden nog steeds beheerd zoals het de Staatssecretaris behaagt, klacht of geen

Poma

klacht ! Door deze oneindige traagheid, doelbewust, geraffineerd, voorbedacht, wil men al diegenen die een beroep willen doen op het Cultuurpact, ontmoedigen en vernederen.

Men laat duidelijk voelen dat het Cultuurpact een vodge papier is en dat de Cultuurpactcommissie een vogelpikmaatschappij is. Voor wat de beslissingen van de Vlaamse deelregering betreft, wil men ons laten voelen dat wij er best aan doen hierop geen kritiek te formuleren.

Daarom verkreeg ik gaarne, met betrekking tot de Nederlandse klachten, geval per geval, een antwoord op de volgende vragen – en beperkt in de tijd – dit vanaf 1 januari 1978.

1. Welke persoon of instantie legde een klacht neer ?
2. Wanneer geschiedde dit ?
3. Wat was het onderwerp van de klacht ?
4. Werd deze klacht definitief afgehandeld en zo ja, wanneer ?
5. Werd de aanklager in het gelijk gesteld ?
6. Welk was de gemiddelde duurtijd waarop een klacht afgehandeld werd ?

Aansluitend op deze vragen, zou ik het volgende willen vernemen.

1. Wie is verantwoordelijk voor de trage administratieve werking ?
2. Waarom werkt de Commissie zo traag : zijn er teveel dossiers, is er te weinig personeel of is traag werken de methode van de Cultuurpactcommissie ?
3. Denkt de geachte Minister dat de wijze waarop de cultuurpactcommissie werkt, een brutale afwijzing is, ondermijning is, van de wet en het decreet betreffende het Cultuurpact ?

Welke zijn de oplossingen ? (*Applaus bij de PVV*)

De Voorzitter : De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve (*op de tribune*) : Mevrouw de voorzitter, geachte vergadering, de heer Poma heeft gelijk wanneer hij meent dat de Vlaamse Raad bevoegd is om toezicht uit te oefenen op de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Aan de redenen opgesomd om dit te bevestigen kan ik nog toevoegen dat ook de Raad van State in zijn adviezen deze stelling onderschrijft.

Ik vind het evenwel onnodig om hier het doel van deze Nationale Commissie, die zeer belangrijk werk verricht en waarvoor ik alle eerbied heb, in herinnering te brengen.

Op de vraag of deze Commissie nog bestaat kan ik dan ook niet anders dan bevestigend antwoorden.

Op de vraag wie verantwoordelijk is voor de trage werking voor zover dit inderdaad met de werkelijkheid overeenkomt, en wat moet worden bewezen, moet ik het geachte lid verwijzen naar de Commissie zelf.

Ik heb dan ook besloten de nodige schikkingen te treffen om dit te verhelpen, in zoverre dit nodig mocht blijken.

Het geachte lid zal zeker begrijpen dat de antwoorden op de zes vragen met betrekking op de Nederlandstalige klachten, geval per geval behandeld en dit vanaf 1 januari 1978, van zulkdanige omvang zijn dat ik het onverantwoord vind deze ellenlange lijst hier in deze openbare vergadering af te lezen. Er is maar één goed middel om hierop antwoord te kunnen geven en dat is het opmaken van een tabel waarin de verschillende elementen voorkomen. Ik neem mij bijgevolg voor deze inlichtingen rechtstreeks aan de heer Poma over te maken.

De Voorzitter : De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik heb drie opmerkingen. Ten eerste, heeft de Minister gezegd

dat de trage werking nog moet worden bewezen. Ik heb een voorbeeld aangehaald waarbij na twee jaar nog geen oplossing was gevonden. Het is dus aan de hand van mijn persoonlijke ervaring dat ik durf zeggen dat de trage werking niet meer moet worden bewezen.

Ten tweede, in verband met mijn zes vragen hebt u gezegd, mijnheer de minister, dat u daarop nu niet kan antwoorden. Nochtans had ik graag dat de leden van de Vlaamse Raad in kennis worden gesteld van uw antwoord. Daarom zal ik die vragen opnieuw stellen via het Bulletin van Vragen en Antwoorden. Indien mijn vragen en het antwoord in het Bulletin verschijnen, dan kunnen de leden van de Vlaamse Raad aldus worden ingelicht. Inderdaad, indien u het antwoord alleen naar mij opstuurt, dan staan wij nog geen stap verder.

Ten derde, heb ik gevraagd welke oplossingen u voorstelt opdat tot een snellere werking kan worden gekomen. Mijnheer de minister, ik stel vast dat u daarop niet hebt geantwoord. Misschien hebt u geen oplossing of ziet u geen oplossing. In elk geval hebt U niet geantwoord op mijn vraag betreffende de oplossing voor een snellere werking van de commissies.

De Voorzitter : De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mevrouw de Voorzitter, ik zal op de zes gestelde vragen antwoorden, maar het is mij onmogelijk dit nu te doen. Ik zou bladzijden en bladzijden moeten voorlezen over wie de klacht heeft neergelegd, wat het onderwerp was, wie de zaak heeft afgehandeld of niet, en zo meer. Ik kan dit beter schriftelijk doen.

Mijnheer Poma, u hebt gezegd dat de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie traag werkt. U haalt echter slechts één voorbeeld aan. Er is een Latijnse uitdrukking, die zegt : „ab uno disce omnes” maar deze is hier niet van toepassing. Ik wil mij over uw bewering dat er een aanzienlijke vertraging

Geens

is bij voornoemde commissie thans niet uitspreken. Eén voorbeeld volstaat niet. Het is goed mogelijk dat alle andere gevallen binnen de gestelde termijn werden geregeld. Indien blijkt dat dit niet het geval is, zal ik de nodige maatregelen treffen.

De heer R. Vandezande : Mijnheer de Minister, welke zijn de andere klachten ?

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, over de maatregelen om de catastrofale sociaal-economische toestand in Limburg te verhelpen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Gabriels tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, over de maatregelen om de catastrofale sociaal-economische toestand in Limburg te verhelpen.

De heer Gabriels heeft het woord.

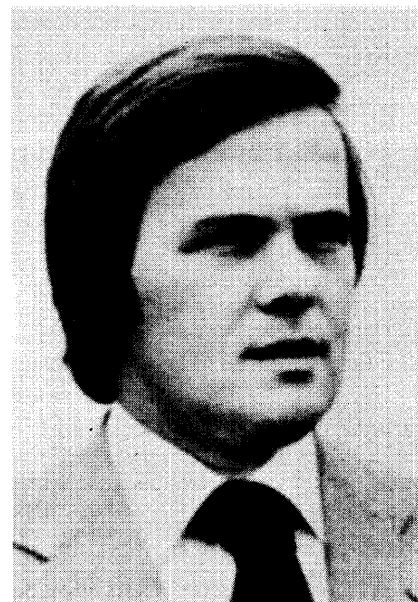
De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, onlangs hebben diverse partijen een dossier gepresenteerd waarin de aandacht wordt gevraagd voor de precaire situatie van Limburg. Limburg heeft in de geschiedenis van dit land steeds een aparte plaats ingenomen, een unieke plaats. De vaststellingen zijn in alle documenten bijna eensluitend : Limburg is een economische ruïne, Limburg zit in de put, de economische en sociale situatie is catastrofaal ! Van het aanvankelijk wingewest van de staal- en steenkoolbaronnen, is thans Limburg een recruiteringsgebied van een enorm werkloosheidsleger. Als de OESO voor België 10 procent een catastrofe-norm noemt wat betreft de werkloosheid, wat dan te zeggen van de werkloosheidsgraad die in Limburg heerst, met name 20 procent ; bij

de jongeren zelfs een werkloosheidsgraad van 41 procent. Niet Wallonië, maar Limburg kent de slechtste cijfers. Voor Wallonië trok men destijds reeds aan de alarmbel. Er werd een prioritair infrastructuurplan op nationaal niveau aanvaard. Nu de toestand hier zo slecht is, menen wij recht te hebben op een algemeen plan ter verbetering van de sociaal economische toestand. Een soortgelijk plan werd onlangs door de Volksunie op een persconferentie voorgesteld.

In het prioritair plan Limburg, zowel voor de Staat als voor het gewest, wil de Volksunie een aantal krachtige beleidslijnen uitstippelen. Geen beleidslijnen in de zin van grootse infrastructuurwerken, zoals de fameuse A-24 die men nog steeds – dat ervaren wij in de praktijk – onder een bedekte vorm wil uitvoeren, geen grootste industrieterrainen die, zoals in Limburg, voor meer dan 50 procent braak liggen en waarvoor jaarlijks nog steeds bij komende kredieten worden vrijgegeven om ze dan verder ongebruikt te laten leegstaan. Geen groot-schalige projecten, omdat wij ervaren dat zij in de huidige sociale economische crisis niets oplossen. Inderdaad, deze projecten werken niet efficiënt. Wij pleiten dan ook voor een kleinschalige aanpak.

In deze interpellatie, mijnheer de Minister, wil ik mij beperken tot de materies die tot de bevoegdheid van de Vlaamse deelregering behoren, of althans regelmatig hier ter sprake komen. Weliswaar, door de slappe en slechte grondwetsherziening, een zeer beperkt terrein. De recente uitspraak van de Raad van State over de bevoegdheid van de Vlaamse deelregering en van de Vlaamse Raad inzake grondbeleid heeft de schamelheid van de eigen bevoegdheid duidelijk geïllustreerd. Wij willen hierover niet verder uitweiden. Wij kunnen niets anders dan dit betreuen. Dit verklaart echter voor een deel de machteloosheid van Vlaanderen om één van de meest getroffen provincies prioritair te helpen.

Mijnheer de Minister, jarenlang werd door de meerderheidspartijen van dit land over Limburg gepraat, doch er werd weinig aan gedaan. De „provincie van de toekomst”, hoe vaak heb-

De heer J. Gabriels (VU)

ben wij dat moeten horen van de traditionele partijen ! Maar wat hebben zij ervoor gedaan ? Wat hebben zij ervan terechtgebracht ? Een tweedegradsprovincie, waar de macht van enkelen, de cumul tot in het oneindige, ertoe heeft bijgedragen dat men het lef heeft te praten over een crisissituatie terwijl dezelfde mensen tegelijkertijd grote vergoedingen ontvangen in allerlei intercommunales.

– De heer H. Boel, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.

Wie voor onze provincie in eerste instantie geloofwaardig wil zijn moet het voorbeeld geven. De concrete cijfers zijn in mijn bezit en zullen binnenkort globaal bekendgemaakt worden.

Gelet op de precaire situatie van Limburg vooral drie algemene vragen :

1° Welke algemene maatregelen denkt de geachte Minister te nemen om op korte en middellange termijn de werkloosheid in Limburg te lijf te gaan ?

2° Wat denkt de geachte Minister van

Gabriels

een Prioritair Plan Limburg om op diverse vlakken deze achtergebleven provincie eindelijk op een rechtvaardige 'wijze aan haar trekken te laten komen'? Een algemeen plan is beter dan deeloplossingen omdat we anders dreigen gepaaid te worden met een dode mus !!!

3° Het is duidelijk dat, aangezien meer dan 90 % van de kredieten nationaal blijven, dit plan nationale goedkeuring en instemming moet krijgen naar analogie met het Prioritair Infrastructuur Plan, dat Wallonië destijds kreeg. Trouwens, ik wil nog even herhalen dat Limburg meer werklozen heeft dan de meest getroffen Waalse provincies, Henegouwen of Luik. Wat denkt de Vlaamse Executieve voor haar meest noodlijdende provincie op nationaal vlak te kunnen doen.

Naast deze drie voorafgaande vragen wil ik over enkele sectoren meer in detail treden en op de eerste plaats in verband met de steenkoolmijnen. Collega Desaeeyere heeft onlangs de Minister van Economische Zaken hierover ten gronde geïnterpelleerd, maar toch vragen wij ook aan de Vlaamse deelregering dat onder geen enkele voorwaarde wordt toegelaten dat er aan de Kempische Steenkoolmijnen wordt geraakt. Tien procent van de Limburgse beroepsbevolking werkt in de mijnen. Wie daaraan raakt, raakt aan een vrij fundamentele wortel van de samenleving. De politiek van alle voorgaande regeringen is steeds geweest dat de kolen geen verdere valorisatie in Limburg mochten hebben. De gevolgen van deze monocultuur zijn bekend.

Men beperkt zich steeds tot holle zinnen als het bevorderen van onderzoek. De Volksunie eist duidelijk dat de Vlaamse deelregering bij de nationale regering aandringt op geen verdere afbouw van de mijnen maar vooral – en dat is voor de toekomst van essentieel belang – op de verdere uitbouw onder meer via de bouw van een cokescentrale niet in Wallonië maar bij de Kempense mijnen, de bouw van een electriciteitscentrale, en de ontwikkeling van de carbochemie.

De kwetsbare en zwakke economie

sche toestand van Limburg kan onder meer opgevangen worden door diversificatie in een aantal nijverheden, nevenbedrijven onder meer op het vlak van de steenkolenindustrie. Deze industrie dient te worden gehandhaafd en wij pleiten zelfs voor het openen van een nieuwe mijn waar men met moderne technieken ongetwijfeld tot een rendabele exploitatie kan komen.

In verband met de diversificatie van de steenkolenijverheid door een cokesfabriek, de steenkolencentrales, een pilootfabriek voor chemische verwerking van steenkolen, een eigen onderzoekscentrum voor technologisch onderzoek en een eigen verkooppolitiek van de Kempense Steenkolen, mijnheer de Minister, is het toch wraakroepend vast te stellen dat de regio die het meest is getroffen en het grootste aantal mijnwerkers telt, ja zelfs het monopolie op dat vlak heeft, niet het centrum is voor het wetenschappelijk onderzoek naar andere methodes en middelen voor het winnen of gebruiken van steenkolen. Het is ongehoord dat dit centrum nog steeds in Wallonië is gevestigd en met kredieten van de EEG, waartoe wij onder meer bijdragen, haar activiteiten kan ontplooiën.

Wij vragen dat de Vlaamse deelregering, alhoewel dit haar bevoegdheid te buiten gaat, haar verantwoordelijkheid zou opnemen. Tot op heden hebben wij vastgesteld dat beide Vlaamse regeringspartijen alleen maar de woorden van de Walen hebben opgevolgd, met alle gevolgen vandien. Indien wij ons hiertegen voldoende verzetten, dan blijft het zwaard van Damocles boven de steenkool- en staalindustrie in deze provincie hangen.

Een tweede sector waarover ik even wil uitweiden is de bouwsector. Volgens de gegevens van de GOM-LIMBURG moet in de periode van 1981 tot 1985 gemiddeld 6.140 nieuwe woningen gebouwd worden. De toenemende kostprijs van bouwgronden en bouw van huizen kan op verschillende wijzen opgevangen worden. Voor de maatschappijen die sociale woningbouw uitvoeren moeten extra maatregelen genomen worden. Ik denk daarbij aan de voortdurende moeilijkheden die ondervonden worden door het

Woningfonds, de Nationale Landmaatschappij en andere omwille van de beperking van de kredieten die zij aan de potentiële bouwers kunnen verstrekken.

Via stimuleringspremies moet steeds meer aandacht besteed worden aan renovatie van bestaande huizen.

Moet immers niet dringend worden afgestapt vande grootschalige politiek van de BPA's, waar elke fundamentele inbreng van de bewoners wordt weggevaagd aan de tekentafels van de grote studie bureaus? Bestaat daarvoor niet het risico dat vele van onze dorpskernen en onze stadskernen op de duur dreigen leeg te lopen omwille van het leegstaan van oudere huizen, die door aangepaste renovatie tot volwaardige huizen kunnen omgebouwd worden? Stads- en dorpsvernieuwing is niet alleen gediend met tentoonstellingen en affiches. Alleen concrete en duurzame financieringsmogelijkheden kunnen oplossingen bijbrengen ook voor Limburg.

Daarom stel ik aan de Vlaamse Executieve volgende vraag: wat doet zij voor een prioritaire heropleving van de bouw in Limburg?

Volgens gegevens van de GOM heeft Limburg tussen 1981 en 1985 een woningbehoefte in de sociale sector van 6.140 woningen per jaar. Wat gaat men doen om dat te bereiken?

Welke maatregelen van de Vlaamse deelregering worden overwogen om de rentevoeten nog meer te matigen en zo de bouw ook in Limburg nog meer aan te wakkeren?

Wat onderneemt de Vlaamse Executieve om inzake stads- en dorpskernvernieuwing Limburg prioriteit te geven wat de beschikbare kredieten betreft?

Er is nog een derde sector waarover ik heel kort wil heengaan omdat hij voor het overgrote deel tot de nationale bevoegdheid behoort, namelijk de landbouwsector. Wij denken hier ondermeer aan de ruilverkaveling. Zuid-Limburg kent in het landschapspark van Haspengouw een aantal mogelijkheden voor toeristische recreatie die door ondoordachte uitvoering van

Gabriels

ruilverkavelingen enorme schade kunnen aanbrengen aan landschappen die door de eeuwen heen zijn gevormd. Op dat vlak vragen wij grote voorzichtigheid, vooral vanwege ruimtelijke ordening.

De textiel- en confectie-industrie zijn sectoren die een nationale aanpak vergen. Maar om Limburg uit de put te halen is ook op dit vlak een duidelijke prioritaire overheidsingreep noodzakelijk.

Een sluitende wetgeving op het vlak van de oorsprong-etikettering van de kledingimport is wenselijk.

De kleinschaligheid van diverse ondernemingen maakt de uitvoer niet alleen onoverzichtelijk maar ook moeilijker. Juist op dit concrete vlak kunnen door de Vlaamse deelregering concrete initiatieven genomen worden.

Ook de technologische vernieuwing is van groot belang om de internationale tendensen bij te benen. In Limburg moet het via de GOM en met steun van de deelregering mogelijk zijn hier innoverend te werk te gaan. In plaats van geld te besteden aan nutteloze projecten ligt hier een belangrijke uitdaging voor ondersteuning van talrijke KMO's.

In tegenstelling tot de kapitaalintensieve nijverheid heeft deze industrietaak precies omwille van haar arbeidsintensieve instelling af te rekenen met zware sociale lasten. Daarom had ik dan ook op volgende vraag een Concreet antwoord willen hebben. Voor de textiel- en confectieindustrie, de automobiellindustrie en de industrie in het algemeen, pleit de Volksunie voor een Fonds voor Technologisch Onderzoek, speciaal voor Limburg.

Wat is het standpunt van de Vlaamse deelregering ?

De expansie of toekomstgerichte ontwikkeling van Limburgse bedrijfstakken kan ondersteund worden door een Limburgs research-park, met openbare en privé-financiering. Slechts de samenwerking met universitaire instellingen, het openstellen van laboratoria, de medewerking van

professoren, management-ondersteuning, enzovoort, kan een alternatieve en ondersteunende groeipool voor nieuwe en toekomstgerichte bedrijven ontwikkeld worden.

Via dit wetenschappelijk onderzoek zitten wij meteen in de sector van het onderwijs, waarmee u ongetwijfeld zeer vertrouwd bent.

Zowel de Voorzitter van de Vlaamse Executieve als de Minister van Nationale Opvoeding maken deel uit van de Vlaamse deelregering. Ongetwijfeld zijn er binnen het onderwijs nog vele mogelijkheden. U zelf betoogde onlangs nog tijdens een symposium van de Katholieke Industriële Hogeschool West-Vlaanderen te Oostende dat er nood is aan doorgezet technologisch onderzoek, met name bij de industriële geschoolen.

In haar prioritair plan Limburg heeft de Volksunie duidelijk gesteld dat dit, onder meer de volgende implicaties heeft : vooreerst een kwaliteitsverbetering van het dagonderwijs op elk niveau, maar vooral het beroepsonderwijs. Rationalisatie in de vorm van scholengemeenschappen kan hiertoe bijdragen.

Een tweede implicatie : de herwaardering van het beroepsonderwijs, vooral voor meisjes. Het gaat niet op, omwille van politieke vrienden, scholen op te zetten en in stand te houden, meisjes op te leiden voor beroepen die niet meer gevraagd worden op de arbeidsmarkt, omdat deze oververzadigd ofwel niet meer bestaande is. Vooral voor dit soort beroepsonderwijs, Mijnheer de Minister, vragen wij speciaal uw aandacht, omdat wij in de praktijk vaststellen dat de vernieuwing op dat vlak bijna onbestaande is.

Concreet kan ook gedacht worden aan de studierichtingen informatica, telecommunicatie en micro-electronica op A2, A1 en universitair niveau.

Ook wat het sociaal en para-medisch hoger onderwijs betreft, is dit in Limburg niet aanwezig. Wij eisen dan ook de uitbouw van deze mogelijkheden.

Wat belet de integratie van het LUC en de Economische Hogeschool Limburg (EHL) ?

Wat belet de uitbreiding van het onderwijsmandaat van het LUC, zowel vertikaal als horizontaal, respectievelijk de uitbouw van een medische faculteit en de uitbreiding tot een aantal andere richtingen ?

Wat belet de verbreding van het Fonds voor Technologisch Onderzoek als „interface” tussen industrie en onderwijs.

Dit zijn maar een aantal aspecten, die onder meer via de opvoeding, via de opleiding zouden kunnen zorgen voor een toekomst voor Limburg. Wij denken dat dit veel belangrijker is dan de strijd om het monopolie in één of ander net. Dit is een beleid dat gericht is op de toekomst, op de kinderen die morgen in de maatschappij nog werk moeten kunnen vinden.

Wat de infrastructuur betreft, mijnheer de Minister, zal ik later in de Ramer enkele interpellaties richten tot de Minister van Openbare Werken. In dit verband vragen wij aan de Vlaamse deelregering dat zij alles in het werk zou stellen om de miljarden, die men had beloofd voor de geschrapte A-24, aan andere projecten in Limburg te besteden. Wij hebben in de praktijk vastgesteld dat daarvan tot nog toe niets in huis is gekomen. Wij hebben nood aan deze kredieten voor andere milieu-vriendelijke projecten, onder meer de uitbouw en de verbetering van het openbaar vervoer en het stimuleren van bijvoorbeeld de woningbouw.

De verdere uitbouw van de industrieterreinen, een basiselement in de infrastructuur, is niet nodig want wij hebben reeds geciteerd, wanneer meer dan 50 procent van de industrieterreinen braak liggen heeft het geen zin om hier te blijven investeren.

De Voorzitter : Mijnheer Gabriels, mag ik u vragen te besluiten. U heeft uw spreektijd volgens het Reglement reeds met 15 minuten overschreden.

De heer J. Gabriels : Ja, mijnheer de Voorzitter. Wij pleiten dan ook voor daadwerkelijke steun in plaats van deze te investeren in sectoren die niets opbrengen.

Ok wat de diensten betreft, hebben wij onlangs gelezen, mijnheer de Minister,

Gabriels

dat u ervoor pleit dat 8.000 arbeidsplaatsen via decentralisatie naar Limburg zouden worden overgeheveld – wij vragen dat deze decentralisatie over Limburg zou worden verspreid en dat een nationale centralisatie niet zou vervangen worden door een provinciale centralisatie.

Ook op het vlak van het toerisme hebben wij een paar concrete voorstellen gedaan. Het zou ons te ver leiden deze hier op te sommen aangezien ik de spreektijd blijkbaar reeds overschreden heb.

Mijnheer de Minister, Limburg is meer dan ooit eisende partij in dit Vlaanderen. De provincie van de toekomst heeft gedurfde initiatieven nodig die zowel door de nationale als door de Vlaamse Executieve moeten worden uitgewerkt. Voor de Volksunie is het duidelijk dat alléén een economisch federalisme de uitweg brengt voor een aantal materies die nu nationaal geregeld worden. Wij zitten nu éénmaal in de situatie en in afwachting dient er iets te gebeuren.

Al te lang werd voor Limburg veel beloofd. Wij vragen dat deze beloften nu concreet zouden worden waargemaakt. Hoelang reeds werden wij niet zoet gehouden met grootse infrastructuurwerken die uiteindelijk de ontsluiting van lege industrieterreinen, van vernielde natuurgebieden en van lege fabriekspanden hebben teweeggebracht.

Mijnheer de Minister, wij wensen ook uw standpunt inzake de initiatieven die de Vlaamse deelregering zal nemen in verband met de beveiliging van het Vlaamse en het Limburgse karakter van de Voerstreek te kennen.

Het vijftienpuntenprogramma voorziet concreet een aantal investeringen die toch dringend in het Vlaamse en het Limburgse gebied dienen te worden uitgevoerd. Het hangt niet van de Franstaligen maar allen van de Vlaamse politici af of dit gebied al dan niet opnieuw in opspraak zal komen.

Mijnheer de Minister, „Limburg de Provincie van de toekomst”, het is een leuke die ons alleen nog vrij goed bekend is. Nu staat deze provincie van

de toekomst aan de top van de werkloosheid. Dat kan moeilijk de toekomst zijn die ons werd beloofd.

Tot 1995 zullen wij nog een jaarlijkse aangroei kennen van ongeveer zesduizend vijfhonderd jongeren op de arbeidsmarkt. Onze toekomst hangt af van een prioritaire planmatige ontwikkeling van dit achtergebleven gebied.

Geen woorden maar daden ! Zou het niet tijd worden ? Wij als Limburgers zijn het beu als een curiosum van groot Bokrijk bekeken te worden. In naam van die duizenden Limburgse werklozen – en het zijn er echt méér dan in Luik of in Henegouwen – vragen wij hier prioriteit met daden. De tijd van loze beloften is zelfs voor de meest minzame Limburger echt voorbij !

De Voorzitter : De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het verheugt mij dat na het CVP-plan : een strategie voor de tachtiger jaren en het SP-plan Limburg 2000, thans de VU zijn prioritair plan voor Limburg heeft bekend gemaakt. Het kenschetsende van deze plannen is dat op enkele facetten na allen dezelfde maatregelen ter oplossing bieden.

In de diagnosen die de heer Gabriels even heeft aangehaald is hij, mijns inziens, toch wel te pessimistisch geweest, vooral daar waar hij zegt dat wij dreigen een curiosum te worden. Ik weiger te aanvaarden dat Limburg – de provincie van de toekomst, zoals collega Gabriels ze noemt, een curiosum zou zijn à la Bokrijk, maar dat enorme inspanningen zijn geleverd zodat het Limburg van vroeger alleen terug te vinden is in Bokrijk. Maar wij staan voor een nieuwe uitdaging. Dat is juist.

Ik kom thans terug op de voorgestelde maatregelen, en ik ga ze niet allemaal herhalen. Ik wil trouwens verwijzen naar de uitvoerige tussenkomsten van collega Croux en mijzelf in de maand december over hetzelfde thema.

Ik wil de aandacht vestigen op de noodzaak van een aantal maatregelen.

SP-lid L. Tobback

len.

1. Een versterkt industrieel beleid. De uitbreiding van bestaande bedrijven en de vestiging van nieuwe bedrijven is inderdaad noodzakelijk en alle mogelijke financiële tegemoetkomingen zouden moeten worden verleend, enerzijds op het nationale vlak maar anderzijds ook op het vlak van de deelregering. In dit verband zou ik bijzondere aandacht willen vragen inzake aanmoediging van de KMO's.

Op het sectoriële vlak wil ik in het bijzonder het probleem stellen van de bouwsector waar wij in tegenstelling tot de rest van Vlaanderen, nog reële behoeften hebben aan nieuwe woningen. Men heeft reeds vroeger gesteld dat in Vlaanderen de behoeften aan nieuwe woningen niet meer zo groot was. Maar, de sterke aangroei van de jonge bevolking stelt in Limburg reële behoeften aan nieuwe woningen, maar ook inzake bevordering van de vernieuwbouw, zeker in de sector van de sociale woningen. Wij moeten constateren dat ganse wijken – de fameuze cité's – dringend aan vernieuwing toe zijn.

Moors

2) Op het vlak van de instellingen zou ik willen pleiten voor een decentralisatie, een deconcentratie, die aanleiding zou geven tot een reële tewerkstelling in onze provincie.

Tegelijkertijd zou ik ook nog willen vragen dat wij inzake BTK-projecten meer ons aandeel zouden krijgen.

3) Op het vlak van de vorming en het wetenschappelijk onderzoek zouden wij moeten ageren voor een aanpassing van het secundair onderwijs, de uitbreiding van het hoger onderwijs en vooral de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek.

Wanneer wij op het industriële vlak en inzake wetenschappelijk onderzoek tot een gecombineerd beleid zouden kunnen komen, dan zouden wij in staat zijn de fameuse plaag van de grote werkloosheid die onze jongeren bedreigt af te wenden.

Mijnheer de Minister, uw bestendige contacten met Limburgse verantwoordelijkken hebben u vertrouwd gemaakt met de geschetste problematiek en de voorgestelde oplossingen. Ik hoop dat de in het vooruitzicht gestelde maatregelen zullen worden getroffen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de sociaal-economische toestand van de provincie Limburg is mij en trouwens alle leden van de Vlaamse Executieve genoegzaam bekend.

De weerslag van de algemene economische crisis treft Limburg inderdaad sterker dan de meeste andere regio's in Vlaanderen.

De uitleg ligt voor de hand. Deze sterkere weerslag is het gevolg van de afwijkende demografische ontwikkeling, een sterkere expansie van de actieve bevolking. Dit ligt in hoofdzaak ten grondslag van de hoge werkloosheidscijfers. Talrijke sectoren hebben

in Limburg in belangrijke mate de weerslag van de internationale crisis ondergaan.

Ik ben verleden maandag nog in Limburg geweest naar aanleiding van de jaarvergadering van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen. Ik heb daar het cijfer geciteerd dat door de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen werd opgebouwd met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de werkloosheid. Volgens deze gegevens zou in 1985 het aantal werklozen in Limburg 65.000 bedragen. Ik heb gezegd dat dit een hallucinant perspectief was en dat krachtige maatregelen moeten worden getroffen om deze ontwikkeling om te bouwen, uitgaande trouwens van wat in Limburg reeds werd gedaan.

Het zou onrechtvaardig zijn, ik heb dat hier reeds gezegd, geen oog te hebben voor de snelle ontwikkeling die Limburg heeft gekend. Men moet goed weten dat in de tijdsperiode van minder dan één generatie een louter agrarische provincie is overgegaan naar een provincie die in belangrijke mate steunt op industriële en tertiaire ontwikkeling. Dat heeft aan deze generatie enorme inspanningen gekost en dat heeft ook tot belangrijke successen geleid. Enkele jaren geleden is er ook in Limburg een tekort aan arbeidsplaatsen ontstaan én als gevolg van de crisis die heel Vlaanderen en geheel de Westerse wereld heeft getroffen én als gevolg van de snelle demografische ontwikkeling. Ik ken deze toestand vrij goed. Ik heb trouwens onmiddellijk, nadat ik als voorzitter van de Vlaamse Executieve ben aangetreden, contacten gehad met de Limburgse besturen. Op 7 januari heb ik een werkbezoek gebracht aan deze provincie.

Dit werkbezoek had voor doel een grondig inzicht te verkrijgen in de eigen sociaal-economische moeilijkheden. Tijdens deze bespreking werd trouwens nagegaan wat kan worden gedaan. Veertien dagen geleden, op 22 mei, heb ik in Brussel contact gehad met een provinciale delegatie onder leiding van de Gouverneur samen met leden van de Bestendige Deputatie en de Directeur van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij die

mij een nota hebben overhandigd. Het betreft hier de plannen opgesteld in het kader van het tewerkstellingsplan 1981-1985, voor Limburg ; een globaal plan, waarin de verschillende problemen van de provincie uitvoerig worden geanalyseerd. Daarin worden ook een aantal globale oplossingen voorgesteld.

Ik heb verleden maandag in Limburg verklaard, ik kan dit hier gerust herhalen, dat deze gesprekken hebben geleid tot de oprichting, bij een beslissing van de Vlaamse Executieve op 1 juni laatstleden, van een werkgroep met vertegenwoordigers van zes leden van de Vlaamse Executieve en met vertegenwoordigers van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Limburg, desgevallend aangevuld met haar technici. Het is de bedoeling, uitgaande van de voorstellen van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij, om concrete beleidsbeslissingen voor te leggen aan de Vlaamse Executieve in zoverre het hier gaat om haar eigen bevoegdheidsgebied.

Ik leg de er de nadruk op dat dit niet zo beperkt is als u het voorstelt, wel integendeel. In dit kader kunnen belangrijke initiatieven worden ondernomen. Ik heb hier gisteren reeds incidenteel geantwoord in verband met de vraag omtrent ALZ. De beslissingen van verleden week houden een gelijkwaardige behandeling in van ALZ-Genk en het beschikbaar stellen van 2,4 miljard.

*Wat de steenkolenmijnen betreft, is de principiële beslissing genomen inzake de oprichting van een holding voor het beheer van de overheidsparticipaties, maar, - en dit is nieuw, - dit wordt ook geconcretiseerd in een beheerscontract tussen, enerzijds, deze instelling en, anderzijds, de productiemaatschappij KS. Dit beheerscontract heeft tot doel de exploitatie opnieuw te rentabiliseren. Dit impliceert vanzelfsprekend een betere valorisatie van de grondstof zelf.

Wat de bouwsector aangaat wordt in het kader van deze werkgroep daaraan speciaal aandacht besteed, uitgaande van drie elementen die trouwens specifiek zijn voor Limburg. Ten eerste, er zijn belangrijke behoeften aan ver-

nieuwbouw ; de heer Moors heeft daarop gewezen in verband met de bestaande tuinvijken. Ten tweede er is in Limburg een groter pakket van BA 2-woningen, belofte van aankoopwoningen, dan elders. Ten derde, is er het probleem van de sociale huisvesting. Maar op bepaalde plaatsen kunnen de maatschappijen zelf een groter initiatief nemen, aangezien wij vanuit de centrale overheid bereid zijn - deze beslissing, werd vroeger reeds genomen - verhoudingsgewijze een groter aandeel voor de provincie Limburg beschikbaar te stellen. Wij verwachten dat daarom meer initiatieven van onderuit worden genomen.

Er zal trouwens in de eerstvolgende weken in Limburg een bijeenkomst plaatsvinden waarbij alle instanties die bij de woningbouw betrokken zijn op het gewestelijk vlak met de provinciale autoriteiten, gedurende een werkvergadering, zullen nagaan hoe dit best operationeel kan worden.

Er is een andere vraag die in Limburg met speciale nadruk wordt gesteld - de heer Moors heeft hieraan trouwens ook herinnerd -, namelijk het aandeel van Limburg in de overheidstewerkstelling, meer bepaald het bijzonder tijdelijk kader en de tewerkgestelde werklozen.

Aangezien de Vlaamse Executieve zeer onlangs nog bevoegdheid heeft gekregen op het vlak van de beslissingen over de BTK-projecten en ook over de tewerkgestelde werklozen hebben wij een regel vastgelegd waarbij de verdeling van deze overheidstewerkstelling zal gebeuren, in Vlaanderen althans, rekening houdend met de werkloosheidsgraad in de verschillende gebieden. Dit heeft tot doel de achterstand van Limburg ter zake in te lopen. Het bewijst dat wanneer dergelijke materies aan het gewest worden toevertrouwd, terwijl zij vroeger nationaal werden geregeld, bepaalde zaken kunnen worden rechtgezet.

Het voorstel van de provincie om via het LIS0 bij de gemeenten en OCMW's stimulerend en begeleidend op te treden inzake BTK-projecten, kan ik alleen maar appreciëren. In samenhang met wat ik zojuist heb ge-

Voorzitter H. Boel (SP) in gesprek met de heer R. Van Elslande (CVP)

zegd, schijnt mij dit een belangrijk element te zijn.

Voorts wijs ik op de voorstellen die een andere werkgroep van de Vlaamse Executieve thans onderzoekt in verband met de aanwending van de zogeheten EFRO-kredieten, kredieten van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Ik heb deze ochtend in de begrotingscommissie van de Raad al gezegd dat tot op heden deze kredieten vooral werden aangewend als recuperatie voor uitgaven die reeds door nationale instanties werden gedaan, hoofdzakelijk in verband met de aanleg van industrieterreinen. Thans wordt uitgezocht in welke mate ze als bijkomende hulp kunnen worden ingezet. Dit zal dan ook gebeuren voor deze types van projecten die het aantrekken beogen van nieuwe, arbeidsintensieve investeringen in ontwikkelingsgewesten.

Trouwens, in het debat dat in de Europese Gemeenschap zal worden gevoerd in verband met ontwikkelingsgewesten, zal België niet afstappen van het standpunt dat Limburg binnen de groep ontwikkelingsgewesten

moet behouden blijven.

De deblokkering van de grensoverschrijdende aanpak van de problemen in de Rijn-Maas regio, het zogeheten Euregioproject, is belangrijk. De Belgische regering heeft er haar goedkeuring aan gehecht en heeft aan dit project prioriteit toegekend.

Om dieper in te gaan op alle vragen over onderwijs, zou een lange uiteenzetting nodig zijn en deze is niet toegelaten door het reglement van de Raad. Ik zal dus bondig op enkele vragen beantwoorden.

De oprichting van sociaal hoger onderwijs en een grotere spreiding van het paramedisch hoger onderwijs zal tot stand kunnen komen als de rationalisatie en de programmatie van het hoger onderwijs van het korte type een feit zal zijn. Dit impliceert de opheffing van de remwet. Ik hoop dat dit alles binnen afzienbare tijd zal kunnen worden gerealiseerd, aangezien wij aanzienlijke vooruitgang boeken in de verschillende onderwijsniveaus. Het spreekt vanzelf dat binnen de programmatie Limburg in aanmer-

Geens

king zal komen voor een aantal inplantingen van deze soorten hoger onderwijs.

Ik kan u trouwens aankondigen dat mijn collega Calewaert en ik besloten hebben dat van 1 september af een hogere vormingsleergang voor opvoeders in sociale promotie zal starten.

De integratie van de Economische Hogescholen is een thema dat hier reeds herhaaldelijk door Senator Croux werd behandeld. Omtrent de integratie in de vorm van een faculteit van Toegepaste Economische Wetenschappen is een wetsvoorstel ingediend. Ik heb destijds gezegd dat de regering haar standpunt zal bepalen bij de behandeling van dit wetsvoorstel. Wij hebben samen met onze collega van Nationale- Opvoeding de voorbereiding van ons standpunt aan-gevat.

Ondertussen is het ook zo - en het schijnt toch voldoende belangrijk om het nog eens te onderstrepen - dat de Economische Hogeschool gebruik kan maken van de accommodaties van het Limburgs Universitair centrum, wat toch een niet onbelangrijk voor-deel is.

Het is duidelijk - u had ook verwezen naar mijn in Oostende gehouden be-toog - dat ook het hoger onderwijs van het lange type kansen moet krij-gen in verband met het technologisch en toegepast onderzoek, dat wordt doorgevoerd met het oog op de indus-triële vernieuwing, één van de belang-rijkste opgaven waarvoor wij zijn ge-plaatst.

Het is zo dat in deze instellingen - en dit geldt ook voor de Limburgse in-stellingen - belangrijke initiatieven kunnen worden genomen, trouwens in samenhang met de plaatselijke indus-trie om aan aangepast kleinschalig onderzoek te doen. Ik ben blij de heer De Seranno hier nog aanwezig te zien. Ik denk trouwens aan het belangrijk onderzoek dat in de Industriële Ho-geschool van Geel werd gedaan. Dat is een voldoende bewijs dat in deze instellingen inderdaad, met de men-sen en de middelen waarover wij be-schikken op het vlak van het toegepast

industriële onderzoek, veel kunnen verrichten.

De heer J. De Seranno : Met weinig subsidies !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ja, dat weet ik. Maar om goed te werken moet men niet altijd veel geld hebben. Wanneer er geld beschikbaar is, kan dit vanzelfsprekend het onder-zoek nog laten uitbreiden en op effi-ciëntere manier laten verlopen.

Wij kunnen dus denken aan één gein-tegreerd gecoördineerd geheel van fundamenteel en toegepast onder-zoek, waarin de verschillende ele-menten, de verschillende vormen van hoger onderwijs, de verschillende be-drijven en ook de overheid met elkaar kunnen samenwerken.

Ik heb dit aangekondigd als een be-leidslijn die wij volgen. De besprekin-gen daarover zijn trouwens bezig met de collega van Wetenschapsbeleid.

Al deze zaken kunnen natuurlijk ook verder worden besproken in de werk-groep die werd opgericht.

Het document dat door de Limburgse GOM werd opgesteld, trouwens in sa-menwerking met alle levende krach-ten van de provincie, is daarvoor on-getwijfeld een goed uitgangspunt en zal ons toelaten op korte termijn konkrete maatregelen te nemen. (**Ap-plaus bij de meerderheid**)

De Voorzitter : De heer Gabriëls heeft het woord.

De heer J. Gabriëls : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het is niet mogelijk in de beperkte tijdsspanne, die trou-wens ook aan de Minister is toegeme-ten als antwoord op een interpellatie, op alle vragen even concreet in te gaan. Toch zou ik van dit recht op we-derwoord willen gebruik maken om er bij de Minister op aan te dringen tot een gemeenschappelijk prioritair en algemeen plan te komen. De Gewes-telijke Ontwikkelingsmaatschappij heeft vanzelfsprekend een plan uitge-werkt. Ik meen evenwel dat, indien men de werkloosheid binnen afzien-bare termijn te lijf wil gaan en de 20 % tot het nationale gemiddelde van 10 % of nog minder wil brengen, ten minste

iets concreets dient gedaan te worden en een globaal plan moet worden voorgesteld, met telkens de weerslag op de werkgelegenheid in Limburg.

Wij horen echter in uw antwoord nog te zeer dat erg sectorieel wordt ge-werkt en er weinig samenhang is tus-sen de genomen maatregelen. Wij betwijfelen dan ook het nut van deze maatregelen om Limburg uit het slop te halen.

Mijnheer de Minister, u hebt verwe-zen naar de fondsen voor technolo-gisch onderzoek en u hebt het voor-beeld aangehaald van Geel. Het ver-heugt mij dat de heer De Seranno daarop heeft ingepikt en heeft gezegd dat daarvoor weinig subsidies werden ter beschikking gesteld. Ik hoop dat u voor Limburg anders zult te werk gaan en dat u meteen ook echte subsi-dies ter beschikking zult stellen om precies met dat onderzoek in bepaal-de hogescholen te kunnen starten. Vervolgens zegt u uw standpunt in verband met anderé niveau's van onder-wijs, bijvoorbeeld wat de integra-tie van de Economische Hogeschool in het LUC betreft, te bepalen op het moment van de behandeling van het wetsvoorstel. Het is inderdaad een te-gemoetkoming dat de mensen van de Economische Hogeschool de accomo-daties van het LUC kunnen gebrui-ken, maar toch vind ik dat de Vlaamse deelregering, niettegenstaande de na-tionale regering ter zake nog geen standpunt heeft, haar standpunt moet bepalen. Dit zou ons reeds een stap dichtter brengen bij de oplossing en enige klaarheid brengen in de duister-nis die nu heerst inzake de standpun-ten van de diverse partijen.

Ik heb eveneens weinig reactie ge-hoord op de voorstellen die wij ge-daan hebben in verband met het Fonds voor Technologisch Onderzoek in Limburg naar analogie van wat in Amerika gebeurt, vooral op het vlak van ons voorstel inzake het research-park. Dit zou de mogelijkheid kunnen bieden onderzoekswerk te verrichten dat naar de toekomst is gericht en ar-beidsplaatsen niet alleen te redden' maar er nieuwe bij te creëren. Het feit dat ik van de minister ter zake geen antwoord heb gekregen, betreur ik des te meer omdat dit onder meer één

Gabriels

van de mogelijkheden zou kunnen zijn waardoor vooral de kleine en middelgrote ondernemingen, die in Limburg massaal aanwezig zijn, zich in de toekomst zouden kunnen ontwikkelen.

Tevens heb ik een concrete vraag gesteld in verband met het tot stand brengen van die 6140 woningen per jaar. Onderneemt men werkelijk pogingen om dit cijfer te halen of is het maar een vage optie waarvoor men enkel maatregelen neemt ?

Wanneer werkelijk het aantal van 6140 woningen per jaar als voorwaarde wordt gesteld, mogen wij toch een duidelijk antwoord krijgen in verband met de maatregelen om dat niveau te bereiken.

In verband met de textiel en al de andere sectoren – ik kan natuurlijk heel mijn interpellatie niet herhalen – twijfel ik er sterk aan of de maatregelen inzake het BTK en de tewerkge-

stelde werklozen uiteindelijk onze provincie uit het slop zullen halen.

Ik heb ook zeer weinig gehoord over de fundamentele sectoren van staal en steenkool. Wat bijvoorbeeld de steenkoolindustrie betreft, wensen wij het standpunt van de Vlaamse deelregering te vernemen om deze belangrijke fundamentele sector voor de toekomst te beveiligen.

Over concrete voorstellen in verband met de studie van de opening van een nieuwe mijn heb ik u niets horen zeggen.

Kortom, mijnheer de Minister, ik betreur dat uw antwoord vrij onvolledig is en ik betwijfel of de door u opgesomde maatregelen binnen afzienbare termijn werkelijk baat zullen bijbrengen aan deze meest geteisterde provincie van het land. Eens te meer betreuren we dat, omdat Limburg het kind van de rekening blijft !!!

(Applaus bij de VU)

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Ik stel voor het bepalen van agenda, datum en uur voor onze volgende vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

Aldus is besloten.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.30 uur.
